

NOWY CZAS

KATOWICE
Mieleskiego nr. 8
Telefon 346-48 — P. K. O. Nr. 300277

10 Gr

Reprezentacje:
Cieszyn, Rynek
Bielsko, Kolejowa 11
Sosnowiec, Będzińska
Rybnik — Król. Huta
Tarn. Góry — Lubliniec

Rewolta w Austrii krwawo stłumiona Dr. Rintelen popełnił samobójstwo Kancelarz Dollfuss umierał bez lekarza i księdza

Mała Austria stała się obecnie kotłem bałkańskim w drugim wydaniu. Bezustannie bowiem zajmują się wszystkie państwa albo ze względów na niepokoje wewnętrzne i bezustanną zmianę władzy stronnictw politycznych, albo też wywołuje komplikacje międzynarodowe przez swoje „Anschlusy” czy też „Dochlusy” do którejś z rywalizujących ze sobą państw europejskich. Z chwilą gdy nie żyjący już obecnie młody kanclerz Dollfuss żelazną ręką objął stery rządu, zmienił konstytucję związkową, wysłał parlament na wieczyste wakacje, czyniąc to w oparciu wewnątrz o chrześcijańsko-społecznych a zewnątrz o szerokie plecy swego przyjaciela Mussoliniego, zdawało się, że stosunki Austrii doszły do jakiejś takiej normalizacji.

Tymczasem okazało się to złudą, albowiem Austria posiada niemałą ilość niezadowolonych, obecnie w obozie hitlerowców, którzy kompromisem czy też terorem chcą zagarnąć władzę w swe ręce.

Podłoże zamachu

Wprowadzenie kary śmierci, ostre bardzo zarządzenia odwetowe przeciwko narodowym socjalistom w Austrii, zwłaszcza po odkrytych szmuglowanych transportach amunicji, wywołały z ich strony reakcję, przyspieszyły rewoltę tych sfer politycznych. Wypadki, jakie się rozegrały w środę 25 lipca 1934 o godz. 1 w południe we Wiedniu są typowym zamachem stanu i miały następujący chronologiczny przebieg:

Uwięzienie ministrów

Spiskowcy poprzębiarali w mundury wojska związki, wtargnęli w południe do lokalu radiostacji wiedeńskiej, zwanej „Rawag” steroryzowali dyrekcję a jeden ze spiskowców nadał w świat komunikat, że rząd z kanclerzem Dollfusssem na czele ustąpił i że urząd kanclerski objął dotychczasowy poseł austriacki w Rzymie dr. Rintelen. Równocześnie wtargnęła do budynku urzędu kanclerskiego inna grupa, częścią wojskowych, częścią cywilnej ludności; osoby te potrafiły siłą dostać w swoją moc odbywających właśnie naradę:

kanclerza rządu Dollfussa, ministra Frey’a i podsekretarza stanu Karwińskiego.

Pertraktacje

Dollfuss został przez spiskowców zastrzelony, Frey’a i Karwińskiego z niewiadomych powodów spiskowcy „oszczędzili”, co więcej gdy Heimwehra i policja przybyła na pomoc, wyratować uwięzionych członków rządu, Frey i Karwiński wdali się ze spiskowcami w pertraktacje. Do pertraktacji tej wciągnięto posła niemieckiego w Austrii dr. Rieth’a. Odtóż minister Frey zagwarantował spiskowcom, że pod ochroną Heimwehry odstawi ich w całości do granic Rzeszy niemieckiej. O tej decyzji rządu austriackiego na dowód powagi obietnicy i chęci jej dotrzymania, zawiadomiono dr. Rieth’a, który ze swej strony zobowiązanie ministra Frey’a przyjął i zapewnił na własną odpowiedzialność, że rząd Rzeszy spiskowców przyjmie.

Zacieranie śladów

Tymczasem widocznie rząd Rzeszy przestraszony „gafą” posła dr. Rieth’a, z obawy, by Rzesze właśnie Mussolini „opiekun” Austrii nie posadził w współudział w tym pu-

czu, z miejsca posłał dr. Riethena w odstawkę, zamknął granicę i zapowiedział, że spiskowców, którzy przekroczą granicę niemiecką zaaresztuje. Co więcej, Hitler tak się przejął wypadkami w Austrii, że odwołał swoje odwiedziny i obecność na trzech bawarskich uroczystych przedstawieniach dorocznych.

Walki

Oddziały Heimwehry przystąpiły do likwidacji puczu, ostrzeliwując stację radiotelegraficzną „Rawag” z karabinów maszynowych. Po zlikwidowaniu walk o „Rawag” podjęto na nowo czynność stacji i oświadczone, że wiadomość o ustąpieniu rządu i objęciu władzy przez dr. Rintelen’a nie odpowiada prawdzie.

Natomiast w samym Wiedniu trwały w ciągu popołudnia dalsze walki między spiskowcami a policją i posiłkującymi ją oddziałami Heimwehry, przy czym byli zabici i ranni z obu stron.

Drugą wielką radiostację wiedeńską, tak zwaną Bisamberg, zdołali spiskowcy opanować i dynamitem zniszczyć. W miejsce tej wysadzonej w powietrze stacji radio wiedeńskie przysłała wiadomości przez małą stację tak zwaną Rosenhügel.

Mord polityczny we Lwowie wstrząsnął opinie społeczeństwa Czas skończyć z terrorystami

Lwów, 26. 7. (tel. wł.)

Wiadomość o dokonaniu morderstwa wstrząsnęła opinią miasta. Sp. dyr. Babij był już dwukrotnie ofiarą napadu. Ze względu na swoje pozytywne stanowisko wobec zagadnień państwowych był on zniechęcony przez terrorystów ukraińskich, zgrupowanych w O. U. N. Nienawiść ta przejawiała się jaskrawo w czasie procesu członków O. U. N. o zamach w konsulacie sowieckim. Zamordowany dyrektor występował w sądzie w charakterze świadka. Oskarżeni członkowie O. U. N. zasypywali go obelżywymi pytaniami w rodzaju:

„czy jest niewolnikiem, czy ukraińcem? Czy dyrektor Babij nie namawiał uczniów, aby zostali konfidentami policji?” i t. p. Mord wczorajszy był krwawym wyrazem tej nienawiści.

To nowe morderstwo polityczne powinno zaalarmować nie tylko władze policyjne, ale i całe społeczeństwo polskie i tę część społeczeństwa ukraińskiego, która chce lojalnego współżycia z Polską. Coraz częstsze akty terrorystyczne O. U. N., stwarzające w Małopolsce wschodniej stan ciągłego wrzenia, powinny być z całą bezwzględnością wytypowane.

Stan wyjątkowy

Wedle ostatnich nadeszłych wiadomości dr. Rintelen, kandydat na kanclerza związkowego ze strony spiskowców, został uwięziony. Oprócz członków rządu ludność sprzyjająca hitlerowcom uwięziła 150 urzędników, których podejrzewano o szczególnie wrogi nastrój antyhitlerowski, względnie których uważano, jako tych którzy się znęcali nad uwięzionymi hitlerowcami.

Wiedeń, 26. 7. Miasto przedstawia dziś wygląd zwykły. Budynek, w którym zamknięto narodowych socjalistów, jest strzeżony przez silne oddziały wojska.

Dzielnice śródmieścia są otoczone drutem kolczastym.

Aresztowania

Wojska rządowe zdołały uwięzić osoby które brały udział w obsadzeniu urzędu kanclerskiego; tymczasem osoby te znajdują się w kasarni policyjnej.

Trzej domniemani mordercy kanclerza Dollfussa zaś trzymani są w odosobnionym zamknięciu.

Zajścia w stolicy znalazły także oddźwięk na prowincji. W wielu miejscowościach pod Wiedniem odbyły się zgromadzenia tłumów nieprzyjających rządowi. Wedle twierdzeń poinformowanych udział wojska związkiego w powstaniu tłumaczyć należy tem, że w poniedziałek rozstrzelano w Dolnej Austrii aspiranta oficerskiego.

Bierność wojska

Co do faktu nieposłuszeństwa wojsk związkowych znamienne jest to, że minister Frey, będący jak wiadomo generalnym państwowym komisarzem bezpieczeństwa dwukrotnie wzywał do siebie, będąc uwięzionym, komenderującego temi wojskami, a ten się na jego wezwanie nie zjawił.

Dowództwo Heimwehry zarządziło mobilizację swych oddziałów.

Co dalej?

Jeszcze obecnie nie wiadomo, jak się ukształtuje w Austrii nowy rząd, czy Austria pójdzie dalej w kierunku polityki opiekunów, czy też na czele rządu i w szeregach rządzących staną ludzie oddani ideom nacjonalno-socjalistycznym. Wogóle jest wielkim znakiem zapytania, kto obejmie spadek po Dollfussie.

Dalszy ciąg na stronie 3-ej

Wody opadają Wysoka fala spłynie jutro do Bałtyku Pod Sandomierzem nadal groźnie

Warszawa, 26. 7. Poziom wody spada o 1 cm na godzinę. Przyczyn tak powolnego opadania wody w Wiśle szukać trzeba w tem, że w Zawichocie poziom wody i od wczoraj spadł zaledwie 4 cm. Wpłynęły na to ulewne deszcze w powiatach Sandomierskim, Janowskim, Tarnobrzelskim oraz w środkowym biegu rzeki i nowa fala powodziowa na Sanie.

Wczoraj pod Przemyślem na Sanie przeszła kulminacyjna fala, osiągając wysokość 2,10 m ponad poziom normalny. Fala ta dziś rano dotrze do Zawichosta. Nie jest ona dla Warszawy groźna, ponieważ Wisła jest w tem miejscu trzy razy szersza od Sanu, skutkiem

czego fala ta na Wiśle znacznie obniży swój poziom. Wystarczyło to jednak, by wstrząsnąć na pewien krótki czas opadanie wody na Wiśle.

Kulminacyjna fala powodziowa przeszła już przez Płock, Włocławek i Toruń. Najwyższy poziom wody w Płocku wynosił 4,80, we Włocławku 5,01 m i w Toruniu 6,08. Obecnie fala kulminacyjna zbliża się do Grudziądza. Jutro w południe przejdzie ona przez Tczew, osiągając wysokość około 6 m. W sobotę rano fala ta spłynie do Bałtyku.

Sandomierz, 26. 7. (telefonem). Gwałtowne deszcze, które padały w Sandomierskiem,

nie powstrzymują opadania poziomu wody na Wiśle, niszczą natomiast do reszty dobytek powodzią, przeszkadzając w obronie i ratunku zagrożonego mienia. Deszcze te utrudniają ratowanie niezalanych jeszcze wałów, które są w dalszym ciągu energicznie broniące.

Puławy, 26. 7. (telefonem). W powiecie Puławskim sytuacja na Wiśle bez zmian. Woda powoli opada. W Kazimierzu w ciągu nocy woda opadła o 7 cm. W miejscowości Zwilkowiec na skutek deszczu nastąpiło miejscowe wylanie rzeczki Wzdrowianki. Ulewny deszcz pada bez przerwy od dwóch dni.

—o—

Śląsk dla powodzian Sejm da 100 tys.

Wczoraj w gmachu Województwa odbyło się posiedzenie organizacyjne Woj. Komitetu Niesienia Pomocy ofiarom powodzi. Prezydium stanowią Wojewoda dr. Grażyński, J. E. ks. biskup Adamski i marsz. Sejmu Śląskiego Wolny. Sekretarzem jest dr. Helmski a szefem sekcji finansowej gen. dyr. Ciszewski.

Wojewoda Grażyński postanowił zwrócić się do Sejmu Śl. o uchwalenie 100 tys. zł. na powodzian oraz wezwać gminy i Wydziały Powiatowe do uchwalenia stosownych do swoich budżetów kwot na ten cel.

Komitet przeprowadzi dobrowolne opodatkowanie się urzędników i wyda odezwę do społeczeństwa o ofiary na rzecz powodzian.

Bracia Adamowicze u stóp Ostrej Bramy. — Urna z ziemią rodzinną.

Wilno, 27 7. — Z półgodzinnym opóźnieniem spowodu mgły i złych warunków atmosferycznych przybyli do Wilna bracia Adamowicze.

Lotnicy wylądowali na lotnisku w Porubanku o godz. 11. Na lotnisku powitali ich specjalny komitet z gen. Żeligowskim i wiceprezydentem miasta Jensem na czele.

Po entuzjastycznym powitaniu przez zgromadzoną na lotnisku publiczność, bracia Adamowicze udali się bezpośrednio do Ostrej Bramy, gdzie złożyli ostatnie posiadane 15 dolarów na ofiarę.

Po krótkiej modlitwie bracia Adamowicze zostali przyjęci przez p. wicewoj. Janowskiego w zastępstwie nieobecnego wojewody we wielkiej sali konferencyjnej urzędu wojewódzkiego.

Bohaterskim lotnikom wręczono tam dyplomy honorowego obywatelstwa m. Wilni, oraz urnę z ziemią Janowszczyzny, miejsca urodzenia

braci Adamowiczów. Równocześnie szkoła powszechna w Wilni przemianowana została na szkołę im. Braci Adamowiczów.

Po powitaniu w sali konferencyjnej wy-

dano na cześć braci Adamowiczów bankiet.

W czasie bankietu prezydent miasta wręczył im album.

Jutro bracia Adamowicze zwiedzą okolicę i udadzą się do Grzegorzewa do tamtejszej fabryki papierniczej, a następnie odjadą do Grodna. W międzyczasie bracia Adamowicze składali wizyty. M. in. złożyli wizytę arcybiskupowi Jalbrykowskiemu, który w pół godziny potem rewizytował ich.

Wampir spod Łowicza wkrótce stanie przed sądem.

Włocławek, 27 lipca.

W dniu 21 i 22 sierpnia rb. w Wydziale Zamiejscowym we Włocławku będzie rozpoznawana główna sprawa

wampira spod Łowicza Tadeusza Ensztajna lat 21 oskarżonego o dokonanie 4 zabójstw w

Gorąca miłość córki pułkownika. — Atak serca na krześle.

Z Drohobycza donoszą:

W związku z nagłą śmiercią b. majora Tadeusza Ryłskiego w więzieniu karnym w Drohobyczu, dowiadujemy się dalszych szczegółów jego życia, śmierci i pogrzebu. Z informacji, zaczerpniętych w drodze prywatnej, wynika, że s. p. Ryłski cierpiał na kamienie żółciowe i dostawał na tem tle często ataków. Śmierć nastąpiła wskutek udaru serca, w chwili gdy Ryłski siedział na krześle.

W pogrzebie, jak już podaliśmy, wzięła udział żona adwokata, który bronił Ryłskiego w jego procesie o zamordowanie żony w Pietryczach. Drugą osobą, która brała udział w pogrzebie była jego narzeczona Hanka, o której była mowa w czasie wymiaru nionego procesu, córka

zmarłego już pułkownika,

z Przemyśla i tam zamieszkała. Była ona zaręczona z Ryłskim jeszcze przed zawarciem przez niego małżeństwa z kobietą, którą w myśl wyroku sądowego miał Ryłski zamordować, a która, wedle jego zdania, miała popełnić samobójstwo.

Narzeczona Hanka mimo ożenienia się Ryłskiego z inną, pozostała mu

wierna do końca

i nie wyszła za mąż. Odwiedzała ona Ryłskiego w więzieniu w Drohobyczu co 2 tygodnie. Zajęła się ona urządzeniem pogrzebu Ryłskiego w Drohobyczu, a na samym pogrzebie silnie płakała. W najbliższym czasie postara się ona o postawienie nagrobka dla Ryłskiego na cmentarzu drohobyckim, gdzie Ryłski został pochowany.

Wielka afera wekslowa w Bydgoszczy. — Kupiec wyłudził 70 tysięcy złotych.

Bydgoszcz, 27 lipca. — Po niesłychanych nadużyciach ujawnionych w bydgoskim oddziale firmy Giesche w Katowicach władze śledcze wpadły na trop

wielkiego oszustwa wekslowego, popełnionego przez znanego na tutejszym terenie kupca Jana Jezierskiego.

Zamordowany kanclerz Austrii.

Dr. Engelbert Dollfuss, który padł ofiarą zamachu skrytobójczego, urodził się 4 października 1892 roku w wiosce Texing w Dolnej Austrii. Pochodził on z rodziny niezamożnych górali.

Kanclerz Dollfuss pozostawił żonę, pochodzącą z rodziny włościańskiej oraz dwoje dzieci: córkę i syna.

Do niedawna Jezierski był właścicielem sklepu wyrobów tytoniowych przy ulicy Gdańskiej.

Afera Jezierskiego zatacza podobno bardzo szerokie kregi, a ogólna kwota na jaką miał poszkodować szereg osób w Bydgoszczy oblicza się na przeszło 70.000 zł.

Jezierski dyskontował t. zw. weksle grzecznościowe, otrzymywane od kupców, którzy znajdowali się w kontakcie handlowym z jego hurtownią, a uzyskał dzięki sprytnie tuszowanym oszustwom wekslowym pieniądze lokował w posiadłości żony pod Gnieznem.

Z żyrantów, którzy najbardziej pozkodowani zostali przez Jezierskiego, wymienić trzeba przede wszystkim hurtownika tytoniowego Ignacego Solińskiego w Inowrocławiu, którego Jezierski zniszczył kompletnie, narażając na straty około 17.000 złotych.

P. Soliński popadł w związku z oszustwami manipulacjami Jezierskiego w takie trudności finansowe, że musiał nawet zlikwidować swój interes.

Na liście poszkodowanych widzimy ponadto nazwiska całego szeregu kupców bydgoskich.

Na podstawie doniesienia władz policyjnych, popartego odpowiednimi dowodami, władze prokuratorskie w Bydgoszczy wydały na Jezierskiego aresztowanie. Jezierski aż do czasu zakończenia dochodzeń osadzony został

w więzieniu śledczym.

Afera Jezierskiego obfituje w cały szereg bardzo sensacyjnych szczegółów, których jednak ze względu na dobro toczącego się śledztwa narazie podać nie możemy.

Obłąkany w roli lotnika. — Falszywy sierżant-pilot.

Z Torunia donoszą: Oficerowie 4 pułku lotniczego w Toruniu, jadąc przed kilku dniami samochodem przez most kolejowy, zauważyli pewnego sierżanta w mundurze, który wbrew przepisom ozdobił sobie pierś

odznaką pilota-observatora. Ponieważ osobnik ten wydawał się podejrzany, zatrzymali go i odwieźli do komendy miasta.

Podczas dochodzeń wstępnych okazało się, że ów pilot-observator nie jest wogóle sierżantem, ani wojskowym. „Ubrałem się w mundur — jak się tłumaczył — dlatego, bo chciałem udać się do Warszawy, gdzie pragnęłam poskarżyć się marsz. Piłsudskiemu na to, że lekarze wojskowi w Toruniu

złe mnie traktują,

gdyż bezpodstawnie orzekli, iż jestem umysłowo-chorym”. W związku z tem oświadczeniem żandarmerja oddała go w ręce policyj.

Przeprowadzone przez wydział śledczy w Toruniu dochodzenia wykazały, że przytrzymanym osobnikiem jest 28-letni robotnik Antoni Marulewski z Szczepankowa (pow. Mogiła), którego poszukują sady i policja kilku województw oraz dyrekcja zakładu psychiatrycznego w Dziekanowie pod Gnieznem, skąd podczas przebywania pod obserwacją zbiegł.

Falszywego sierżanta-pilota osadzono w więzieniu i sprawę przekazano do prokuratora przy sądzie okręgowym w Toruniu.

AMATOR ŚLUBOW

Aresztowanie łodzianina w Lublinie.

Z Lublina donoszą:

Do lubelskich władz policyjnych wpłynęła sensacyjny meldunek niejakiej Marii Stankiewicz, zam. w Żelechowie pod Łodzią.

Stankiewiczowa złożyła protokółarne oświadczenie, że mąż jej Stanisław Kazimierz zawarł związek małżeński

w Lublinie z Janiną Bronisz, którą następnie porzucił, zamierzając ożenić się poraz trzeci z Józefą Bałaj, zam. w Lublinie przy ul. Bychowskiej 76.

Naskutek meldunku władze policyjne aresztowały Stankiewiczę, który przekazany zostanie władzom sądowym.

Zona udusiła męża. — Potratowany trup w stajni.

Z Jarosławia donoszą:

Aresztowano Katarzynę Mazur i Ant. Marszałka z Wólki jako silnie podejrzanych o zamordowanie Marcina Mazura, męża Katarzyny Mazurowej. Marcina Mazura znaleziono w stajni potratowanego kopytami końskimi bez życia. — Sekcja zwłok wykazała, że Mazur został najpierw uduszony, a następnie rzucony do stajni, gdzie

go konie już po śmierci potratowały. Wobec faktu, że Mazurowa

złe żyła z mężem

i utrzymywała stosunki z Marszałkiem, aresztowano obojga kochanków. — Grozi im kara śmierci. Wstrętne to morderstwo wywołało w całej okolicy takie oburzenie, że ludność chciała oboje zliczować na miejscu.

Piękne psy oszustów. — Nowy sposób wyłudzenia pieniędzy.

Cech oszustów w Londynie obmyślił, według wiadomości podanych przez pisma angielskie, nowy trick celem wyłudzenia od osób łatwowiernych pieniędzy. W ostatnich czasach zdarzył się szereg takich wypadków, że ktoś został zagadnięty na ulicy przez eleganckiego pana, prowadzącego rasowego psa:

— Czy mógłbym prosić pana (lub panią)

o wielką przysługę?

Nie mam chwilowo przy sobie pieniędzy, a potrzebuję tyle, a tyle — tutaj elegancki pan wymienia cyfrę, stosownie do oszacowania możliwości finansowej swojej ofiary dam panu (czy pani) mego psa na zastaw. Oto jest mój adres — tu pisze elegancki pan pośpiesznie na wyjętym z portfela kawałku papieru. — Proszę się tam zgłosić z psem, a otrzyma pan zwrot udzielonej mi łaskawie pożyczki

w podwójnej wysokości”.

Na ten trick bierze się wiele osób, mężczyźni i kobiety, a nawet i dzieci. Gdy następnie udadzą się pod wskazanym adresem, okazuje się, że ani pies, ani jego rzekomy właściciel nie są tam zupełnie znani.

Wyrafinowani oszuści naciągali w ten sposób rozmaite osoby na dość wysokie sumy, a dotychczas nie zdołano wpaść na ich ślad. Zachodzi tutaj po-

dwójne przestępstwo, ponieważ psy są również skradzione. A są pomiędzy niemi wspaniałe okazy.

Scotland Yard usiłuje obecnie sprawdzić identyczność

wspaniałego charta,

którego użyli sprytni oszuści do przeprowadzenia swego tricku.

Przed kilku dniami mały chłopczyk, idący przez Old Kent Road został zatrzymany przez młodego pana, prowadzącego na smyczy pięknego charta

— Czy masz przy sobie trochę pieniędzy, mój mały? — zapytał pan.

Dziecko odowiedziało, że mama dała mu pieniądze na kupno towarów spożywczych w pobliskim sklepie.

— Daj mi pieniądze — rzekł pan — i odprowadź psa do mieszkania numer 38 Green Hundred Road. Dostaniesz tam dwa razy tyle pieniędzy.

Sprytny oszust zostawił chłopcu tyle pieniędzy, ażeby mógł opłacić tramwaj do tego odległego punktu. Gdy jednak chłopczyk zgłosił się pod wskazanym adresem, powiedziano mu, że pies nie należy do mieszkańców tego domu, a o owym panu

nic im niewiadomo.

Chłopczyk wrócił z placzem do domu, a rodzice zgłosili całą rzecz do urzędu policyjnego.

Agenci Scotland Yardu jednak na próżno starają się ująć genialny i arcyżerów nowego tricku oszukańczego.

STYRJA W OGNIU WALK

Wiedeń, 26. 7. Według urzędowych wiadomości przebieg mordu na kanclerzu Dollfussie przedstawiał się następująco:

W chwili, gdy spiskowcy wtargnęli do pałacu kanclerza Dollfuss odbywał konferencję z sekretarzem stanu Karwinsky, w innym pokoju urzędu kanclerskiego przebywał minister Fey.

Sekretarz Karwinsky, otrzymawszy wiadomość o obsadzeniu pałacu przez narodowych socjalistów, poradził kanclerzowi, by schronił się do apartamentów prezydenta republiki w urzędzie kanclerskim.

Hilfe! . . . Hilfe! . . .

Obaj udali się do sali kolumnowej, będącej poczekalnią przed apartamentami prezydenta. W chwili później do sali kolumnowej wpadła tłuszcza w sile 12 do 20 ludzi. Na jej czele stał były starszy szeregowiec armii austriackiej, przebrany w mundur majora. Ten oddał dwa strzały, z których jeden trafił kanclerza w szyję, a drugi w pierś koło ramienia. Ranny kanclerz Dollfuss wyciągnął przed siebie ręce, jakby zasłaniając się przed dalszymi strzałami, a w następnym momencie odwrócił się tyłem i padł na posadzkę, wołając cichym głosem:

— Hilfe! . . . Hilfe! . . . (Pomocy!).

Sekretarza Karwinskygo ustawiono pod ścianą, kilku zamachowców trzymało go w szachu rewolwerami, nie pozwalając ruszyć się z miejsca. W kilka chwil później Karwinskygo wyprowadzono z sali kolumnowej, ciężko ranny kanclerz pozostał sam wśród morderców.

Smierć Dollfussa

Co się dalej działo w sali kolumnowej, nikt nie wie; niewiadomo też, kiedy dr. Dollfuss dokonał żywota.

Jak informują oficjalne źródła austriackie, kanclerzowi odmówiono nie tylko pomocy lekarskiej, o którą prosił, ale też nie chcieli sprowadzić księdza. Jeden z szajki morderców cynicznie chwalił się przed innymi zamachowcami, że Dollfuss prosił o księdza, ale mu odmówiono.

Stwierdzono, że kanclerz zamordowany został strzałami z tyłu, stwierdzono dalej, że nieprawdą jest, jakoby bronił się przed napastnikami i strzelał do nich z rewolweru.

Zamieszki

Pełniący obowiązki kanclerza minister Schuschnigg oświadczył, iż w całym kraju panuje zupełny spokój. W Innsbrucku hitlerowcy próbowali wywołać rewolucję, która się jednak nie udała. Kilku narodowych socjalistów dokonało zamachu morderczego na prezydenta policji w Innsbrucku, Hiebla. Morderców udało się ująć.

Noc 30. czerwca

Prasa londyńska notuje ponadto pogłoskę, że 40 narodowych socjalistów z grupy, która dokonała zamachu na urząd kanclerski, zostało nocy dzisiejszej rozstrzelanych.

Wicekanclerz ks. Starhemberg, nie mogąc dostać się z powodu fatalnych warunków atmosferycznych samolotem z Wenecji do Wiednia, ogłosił telegraficznie mobilizację 300.000 członków Heimwehry.

Wdowa

Rimini, 26. 7. Wdowa po kanclerzu Dollfussie przybyła tu dziś rano samochodem w towarzystwie Mussoliniego. O godz. 8.15 pani Dollfussowa odleciała do Wiednia samolotem, oddanym przez rząd włoski do jej dyspozycji.

Wiedeń, 26. 7. Posel austriacki w Rzymie von Rintelen, który po wczorajszym posiedzeniu gabinetu został aresztowany i pozostawał pod silną strażą w gmachu ministerstwa obrony narodowej, popełnił w ciągu nocy zamach samobójczy, raniąc się w pierś wystrzałem z rewolweru.

Represalje

Londyn, 26. 7. Korespondent Reutera donosi z Wiednia, że szereg przyjaciół von Rintelena zostało aresztowanych. Rintelen przed zamachem samobójczym zostawił podobno list, w którym oświadcza, iż nie pozostawał w żadnych stosunkach ze spiskowcami.

Zgon Rintelena

Wiedeń, 26. 7. W południe rozeszła się pogłoska, że dr. Rintelen, który wczoraj w nocy popełnił zamach samobójczy zmarł. Wiadomość ta nie została dotąd sprawdzona.

Wiedeń, 26. 7. Według ostatnich wiadomości v. Rintelen zmarł na skutek odniesionych ran.

Sady dorażne

Wiedeń, 26. 7. W Wiedniu i Styrii ogłoszono stan wojenny. Radio wiedeńskie ogło-

siło, że prawo o sądach doraźnych zostaje rozszerzone na wszystkie wypadki buntu. Poczynając od 26 b. m., od godz. 20 muszą być zamknięte wszystkie domy. Publiczności po tej godzinie nie wolno znajdować się na ulicy. Wszelkie zgromadzenia publiczne zostały zakazane.

W szeregu miast Styrii toczą się jeszcze walki i utarczki z powstańcami. Osaczeni ze wszystkich stron przez wojsko i Heimwehre powstańcy poddają się, bądź próbują przejść granicę jugosłowiańską. Jeden oddział złożony ze 100 ludzi przekroczył z bronią w ręku granicę Jugosławii i został internowany.

Spotkanie Smetony z Marsz. Piłsudskim w wyniku wizyty radcy Mühlsteina?

Od kilku dni bawi w Kownie radca ambasady polskiej w Paryżu p. Anatol Mühlstein wraz ze swą małżonką. Przyjazd p. Mühlsteina wywołał w stolicy Litwy dużą sensację. Zaczęto snuć różne przypuszczenia na temat celu jego podróży.

Pan Mühlstein jest jak wiadomo żydem, ożeniony jest z Rotszyldówną. Mówiono więc, że jego wycieczka nie ma charakteru politycznego, że interesują go przede wszystkim sprawy emigracji żydowskiej, że nawiązał już sto-

sunki z miejscowymi działaczami i odbywa z nimi narady.

Część jednak prasy litewskiej podaje całkiem inne wiadomości i pogłoski. Otóż p. Mühlstein miał odbyć dłuższą konferencję z ministrem spraw zagranicznych p. Lazarajtisem, poświęconą omówieniu stosunków polsko-litewskich.

„Lietuvos Zinios“ podaje, że p. Mühlstein miał przywieźć ze sobą konkretną propozycję, dotyczącą ustalenia terminu i miejsca konferencji polsko-litewskiej, która zajęłaby się zli-

kwidowaniem zatargu polsko-litewskiego i znalezieniem wyjścia z obecnej sytuacji.

Z Kowna p. Mühlstein udał się do Połagi, gdzie obecnie bawi prezydent Smetona i większość członków rządu litewskiego.

Brat zabił brata Tragiczna sprzeczka w Rodzie

Pomiędzy 25-letnim Wincentym Stanikiem a jego bratem, 23-letnim Alojzym doszło do ostrej sprzeczki, w wyniku której Alojzy porwał ze stołu nóż kuchenny i zadał swemu starszemu bratu szereg ran kładąc go trupem na miejscu. Zwłoki zabitego oddawiono do miejscowej kostnicy, a bratobójcę aresztowano i przekazano do dyspozycji sędziego śledczego przy Sądzie Okręgowym w Chorzowie.

Jak wykazały wstępne dochodzenia, sprzeczka wynikała na tle konkurencji przemysłowej. W związku z podziałem zysków z ostatnio przemycanych towarów wynikła pomiędzy braćmi ostra sprzeczka, która zakończyła się tak tragicznie.

Renty dla wdów z niemieckich knappschäftów

W tych dniach odbpło się posiedzenie starszych brackich pod przewodnictwem p. Jondy i Liberskiego w sprawie ustalenia rent dla wdów na mocy zawartych umów pomiędzy niemieckimi i polskimi administracjami Spółki Brackiej. Dotychczas inwalidzi i wdowy mające pretensje do niemieckich spółek brackich otrzymali tylko doraźne zapomogi. Na posiedzeniu uchwalono poczynić starania, by spółki w dniach najbliższych przystąpiły do ustalenia rent.

Ostatnia szychta

Na kopalni „Śląsk“ w Chropaczowie wydarzył się onegdaj śmiertelny wypadek, jakiemu uległ zastępca sztygara Józef Szpyra. Oberwane zwały węgla tak silnie okaleczyły go, że w następstwie zgniecenia klatki piersiowej, ciężkiej rany na głowie oraz złamania lewej kości ramiennej Szpyra zmarł w czasie transportu do szpitala.

Manewry Dylonga

Józef Dylong z Nowego Bytomia (Kościszki 3) postanowił zdobyć mistrzostwo w strzelaniu z broni krótkiej. Kupił więc rewolwer bebenkowy i ciągle strzelaniem po okolicznych polach straszył wróble i wrony. Zaniepokoił też patrolującego posterunkowego policji, który w obawie o całość przechodniów odebrał strzelcowi rewolwer, grzebień począc go zarazem o konieczności posiadania pozwolenia na broń.

RADJO

KATOWICE Piątek, 27 lipca
6.30 — 7.40 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał 12.03 Wiadomości meteorologiczne 12.10 Koncert 13.05 Muzyka 13.55 — 14.00 „Z rynku pracy“ 16.00 Mała radio-rewja 16.40 Transmisja trzm. meczu ten. Polska — Danja 17.00 Audycja dla chorych 17.30 Muzyka 18.00 Reportaż 18.15 Koncert solistów 18.45 Pogadanka 18.55 Rozmaitości 19.00 Odczyt 19.15 Muzyka 19.5 — 19.55 Wiadomości sportowe 20.00 „Myśli wybrane“ 20.02 Muzyka 20.12 — 21.10 Koncert symfoniczny 22.00 Feljton 22.15 Muzyka taneczna 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Samowola fabrykanta

Fabrykant szkła Stubbe w Chorzowie w połowie ub. miesiąca usiłował w fabryce unieruchomić dział butelkowy i samowolnie wypowiedzieć pracę robotnikom. Sprzeciwił się jednak temu na konferencji w dniu 27 czerwca komisarz demobilizacyjny, który zdecydował, że aż do zbadań sprawy przez inspektorat pracy w

Chorzowie, nie mogą zająć jakiejkolwiek zmiany. Ostatnio jednak w toku czynności inspektoratu pracy Stubbe zwolnił robotników oraz unieruchomił dział butelkowy. Jest to samowola wobec ustawodawstwa, które p. Stubbe zna już od lat, za co pociągnięty zostanie do odpowiedzialności.

Wandalizm złodziejów zniszczyli urządzenie fabryki

W dniu 24 b. m. wieczorem nieznani sprawcy po przepiłowaniu i wyłamaniu krat w hali fabrycznej wytwórni rur Zappe w Chorzowie III, porozbijali młotem poszczególne żelazne części maszynowe, jak sztance, wiertarki i t. p., zaś uzyskane tem wandalistycznym czynem żelazo przenieśli do znajdującego się w pobliżu zboża. Zauważył to jednak zawiadowca stacji kolejowej, który ścigał na miejsce policję.

W międzyczasie po łom przybyło trzech

osobników z wózkiem, którzy na ogłos niespodziewanych kroków przechodzącego kolejarza zaczęli uciekać, wymykając się razem z rąk nadchodzącej policji. Ze zboża zabrano zgromadzone żelazo i zwrócono właścicielowi fabryki, w której stwierdzono straty, idące w tysiące. Włamywacze, nie licząc się z wartością maszyn, rozkawałkowali je jak drzewo. Pod zarzutem dokonania czynu aresztowano Antoniego Hachulę ze Świętochłowic. Dalsze śledztwo trwa.

Niedowidziol i manko kasjer, który bielil się polityką

Przed Sądem Okręgowym w Katowicach odpowiadał w dniu dzisiejszym były urzędnik kolejowy Alfred Niedowidziol z Katowic. Oskarżony pełnił funkcję kasjera na dworcu towarowym przywłaszczzył sobie z biegiem czasu kwotę 33.037,18 zł. Poza tem oskarżony fałszował kwity, by tym sposobem uniemożliwić wykrycie defraudacji. Oskarżony podczas przewodu sądowego przyznał się

częściowo do winy wyjaśniając, że defraudowane pieniądze zużył w celach pokrycia powstałego manka. W obawie zaś przed zwolnieniem zataił manka a przywłaszczzone pieniądze zużył na pokrycie braków. Sąd tłumaczeniu oskarżonego nie dał jednak wiary i skazał go na półtora roku więzienia oraz na utratę praw obywatelskich na przeciąg 10 lat.

Tajne praktyki akuszerskie przed katowickim sądem

Sąd Okręgowy w Katowicach rozpatrywał w dniu dzisiejszym sprawę przeciwko Marii Zajkównie z Starej Kuźni, Rozalii Gawronowskiej i Agnieszce Mikowej z Halemby Akt oskarżenia zarzucał Marii Zajkównie wykonywanie tajemnych praktyk akuszerskich spędzania płodu, zaś Gawronowskiej i Mikowej, że zezwoliły na niedozwolone zabiegi Zajkównie.

Podczas przewodu sądowego oskarżeni do winy się nie przyznali. Zajkówna

wyjaśniała, że przez Gawronską i Mikową została jedynie zapytana o radę. Mikowa zaś przedstawiała sądowi swe oplikane położenie materialne twierdząc, że maż jej od dłuższego czasu znajduje się bez zajęcia i twierdziła, że już jedno dziecko jej umarło z głodu.

Sąd po przesłuchaniu świadków, którzy oskarżonych nie obciążali wydał wyrok uwalniający.

Krwawe wesele

Podczas zabawy weselnej w Krasowie wtargnęli na salę weselną Karol Lelonek, Tomasz Broncel, Franciszek Kaszyca i Wilhelm Rusin z Krasowych, domagając się, by ich dopuszczono do zabawy. Gdy im odmówiono, pobił dotkliwie niejakiego Pawła Sojkę, który wskutek odniesionych okaleczeń przez dłuższy czas znajdował się w opiece lekarskiej. Następnie sprawcy awanturami uniemożliwiali dalszą zabawę, poczem zbiegli.

Epilog tegi zajścia rozegrał się w dniu dzisiejszym przed Sądem Okręgowym w Katowicach. Oskarżeni tłumaczyli się że byli bardzo pijani a zajście według ich twierdzenia wywołał Sojka. Sąd temu tłumaczeniu nie dał jednak wiary i skazał Lelonka i Pronclę po 8 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary na lat 5, a pozostałych uwolnił z powodu braku dowodów winy.

NERVUS RERUM.

Wśród dyskusji na temat paktu wschodniego — dyskusji nieraz bardzo ożywionej zapomina się, że przy zawieraniu przymierzy i paktów mówi się, a w każdym razie myśli się nie tylko o idealnych celach pokoju i bezpieczeństwa, ale także i o bardzo konkretnych bieżących interesach. Prócz idei są w grze także pieniądze i to nieraz bardzo grubo. Na moment jakoś dyskretnie mało poruszany, a przecież tak ważny, zwrócono uwagę ze strony francuskiej i to w sposób mało bardzo pozosta- wiający, wątpliwości. Kiedy pani Tabouis w swoim znanym artykule uważała za właściwe zagrozić nam wypowiedzeniem przyjaźni i przymierza „Action Française”, której o brak patriotyzmu francuskiego nikt chyba posadzić nie może nie tylko wystąpiła z polemiką przeciw jej wywodom, ale zakończyła ją bardzo wymownym komentarzem.

„Sytuację należy wyjaśnić — pisała „Action Fr.” — Czas już wyjść z okresu niepewności, ale należy jednak odno- sić się nieufnie do pewnych anty-pol- skich ataków. Za pewnymi wrogimi wystąpieniami kryją się pieniądze, mniej lub więcej nieczyste”.

Jeżeli dodamy do tego, że „Action Française” znane są niewątpliwie do- brze wysokie koneksje pani Tabouis, to

nie wymaga to kropek nad i. Na tem je- dnak się nie skończyło. Niebawem przy- szedł jeszcze mocniejszy strzał pod ad- resem Polski w tym samym, a nawet ostrzejszym tonie utrzymany, a wymie- rzony przez P. Pertinaxa. Publicysta ten jest jak wiadomo działem wielkiego kalibru, jest „sit venia verbo”, grubą Bertą ciężkiego przemysłu francuskiego. Jego atak oznacza zatem, że koła te

chcą za wszelką cenę dojścia paktu, a raczej dojścia przymierza z Rosją. Ro- zumiemy to dobrze, ale nas to nie prze- konuje.

Wiemy dlaczego tak wielki entuzjazm wywołały sukcesy p. Barthou w Rumu- nii i wiemy za jaką cenę. Do niedawna armia rumuńska zaopatrywała się w cze- skiej fabryce Skody, będącej dziś filią Creuzota. Nagle rzecz się urwała. Bu- ka

reszteński przedstawiciel Skody dostał się do więzienia za naruszenie tajemnic wojskowych i dotąd w nim przebywa. Skorzystali z tego zaraz niedobrzy An- glicy, i firma Vickers przysłała do Ru- munji całą misję z propozycją postawie- nia na nogi kilku fabryk broni rumuń- skich. Byle Rumunja oddała za to tej fir- mie dostawy wojenne. Był za tem mi- nister wojny Uica i podobno sam król. Pod naciskiem zwolenników Francji, mi- nister wojny ustąpił, a gdy przybył do Rumunji p. Barthou zażądał bez ogród- dek aby Rumunja jeśli nie ufa „Skodzie” zaopatrywała się wprost we Francji. Bardzo dobrze — odpowiedzieli na to Ru- munii: ale dajcie nam pieniądze na zaku- py we Francji. W rezultacie dobito u- gody w ten sposób że Rumunja ma trzymać pożyczkę od banków francuskich, zagwarantowaną przez rząd i za tę po- pożyczkę poczyni niezwłocznie zakupy w fabrykach francuskich. Po dojściu do skutku tej umowy nastąpił wylew ser- de czności rumuńskiej pod adresem p. Bar- thou z mianowaniem go obywatelem ho- norowym. Rzecz prosta że taki obrót rzeczy wywołał entuzjazm w kołach ciężkiego przemysłu francuskiego, na który w ciężkich czasach kryzysowych spada deszcz pieniędzy, wydobytych dzięki Rumunji ze schowków banko- wych. Okrzyk „Niech żyje Rumunja, da- waj pieniądze!” oddawałby najlepiej te entuzjastyczne nastroje i nervus rerum przy ich powstaniu.

Lecz Rumunja choć wcale nie jest mała, jest tylko niewielką plótką w po- równaniu z tym sumem jakiego złowić można dla ciężkiego przemysłu francus- kiego w razie przymierza rosyjsko fran- cuskiego. Ołbrzymie zamówienia rosyjs- kie jak dawniej w Niemczech tak teraz, lokowałyby się we Francji. Wielkie po- zyczki, wielkie zamówienia, słowem jak przed wojną, już dziś po za głosami entu- zjazmu dla tego przymierza wydaje się rozlegać okrzyk: Niech żyje Rosja, da- waj pieniądze! Rozumiemy to, Czasu są istotnie ciężkie. A dlatego właśnie nie możemy do tego interesu dopłacać. Wie- lu z dzisiejszych entuzjastów Rosji, było przed paru laty z tych samych powo- dów entuzjastami Niemiec. I wtedy zno- wu my byliśmy jakoby przeszkodą. Ale przeczekaliśmy. Z tej racji mamy pew- ne motywy do bardzo gruntownego roz- ważenia obecnej tak formalnie zmienio- nej a tak istotnie podobnej sytuacji.

Najpiękniejsza wycieczka.

Sensacja sezonu turystycznego.

Na zakończenie tegorocznego sezonu tu- rystycznego organizuje biuro podróży Wa- gons-Lits-Cook wielką wycieczkę — raid lądowo-morski na trasie Katowice — Buda- peszt — Wiedeń — Wenecja — Triest — Ateny — Konstanca — Bukareszt — Lwów. Ze względu na doskonale obmyślaną trasę, umożliwiającą uczestnikom wycieczki zwie- dzenie najpiękniejszych zakątków Europy oraz z uwagi na fakt, że wycieczka ta pod względem atrakcyj i komfortu organizacyj- nego przewyższa wszystkie dotychczas urzą- dzane, nie ulega kwestji, że stanie się ona największą atrakcją sezonu turystycznego. Podróż drogą lądową odbywać się będzie w

lüksowych pociągach, które zawierać bę- dą wagon-bar oraz wagon-dancing co daje gwarancję przyjemnego i wesołego spędze- nia podróży. Z niezwykłą skrupulatnością została również opracowana podróż mor- ska, która odbywać się będzie na najlep- szym statku o luksusowych dwuosobowych kabinach, gdzie wycieczkowicze będą mieli do użytku wodę bieżącą i ciepłą. We wszy- stkich miastach wycieczkowicze będą pode- jmowani przez specjalne komitety. Wyciecz- ka ta w najcudowniejszej porze roku w se- zonie winogron i morel wyruszy z Katowic w dniu 30 września i potrwa do dnia 12 paź- dziernika, a więc 13 dni.

Należy również zaznaczyć, że uczestnicy tej najpiękniejszej w rb. wycieczki korzystać będą we wszystkich miejscowościach z usług specjalnych przewodników co umożliwi zwie- dzenie wszystkich zabytków.

Karta uczestnictwa w wycieczce wynosi zł. 480.

Cena karty uczestnictwa obejmuje utrzy- manie w wagonach restauracyjnych, pobyt i utrzymanie w hotelach, całkowite utrzyma- nie na okrzęcie, paszport i wizy, zwiedzanie, napiwki itd.

PRZEMYSŁ PERFUMERYJNO - KOSME- TYCZNY.

Na rynku wewnętrznym w Wielkopolsce przemysł perfumeryjno - kosmetyczny od- czuwał w drugim kwartale r. b. w dalszym ciągu konkurencję drobnych „anonimowych” warsztatów, które, pracując bez obciążenia świadczeniami skarbowymi i socjalnymi, pro- dukują taniej od firm przemysłowych, szcze- gólnie w zakresie towarów tańszego ga- tunku.

Na rynkach zagranicznych produkcja polska była eliminowana przez konkurencję francuską, angielską i włoską, a przy arty- kułach alkoholowych na wagę odczuwała silną konkurencję przemysłu holenderskiego, który posługuje się przy wytwórczości eks- portowej alkoholem, kosztującym 34—26 gr. Cena ta jest niewspółmiernie niższa od ceny alkoholu polskiego.

Nikt niema prawa zmuszać do zmiany nazwiska.

Istnieje w Londynie wielka sala kon- certowa zwana „Albert - Hall”, ku pa- mienici księcia małżonka Alberta męża królowej Wiktorji, babki panującego króla Jerzego. Jest to sala znana całe- mu światu, w której śpiewali lub wystę- powali najslawniejsi artyści kuli ziem- skiej. Lecz nazwisko „Hall”, z dru- giej strony, jest bardzo rozpowszechnio- ne w Wielkiej Brytanji, a imię Albert też

nie należy do wyjątków.

Zwyczajem wiekowym, każdy żyja- cy na świecie mężczyzna czy kobieta, posiada nazwisko i imię, a nawet pra- wo zakazuje, z wyjątkiem nielicz- nych wypadków, używania innego niż własne nazwisko.

Zdawało się zatem p. Albertowi Hal- lowi, będącemu kierownikiem małego zespołu orkiestrowego, że miał wszel-

kie prawo zwać go „Orkiestrą Albert- Hall”. Ze można ją było uważać za orkiestrę wielkiej sali koncertowej „Al- bert - Hall”, nie było już jego winą.

Trudno byłoby przecież wymagać, by dla uniknięcia pomyłek, on wła- śnie miałby zmienić swe rodowe na- zwisko, które, szczególnie w danym wypadku było zupełnie

odpowiadające jego orkiestrze.

A jednak zarząd sali koncertowej „Albert - Hall” nie był tego zdania i za- skarżył swego równomiennika i konku- renta, by zmusić go do zmiany nazwy jego skromnej orkiestry.

Sąd rozstrzygnął różnicę między ab- strakcyjnością i konkretnością sporu, orzekając, że „nikt nie miał prawa zmu- szać Alberta Halla do zmienienia swego legalnego nazwiska”.

Samotnik, który zginął na Evereście.

Depesze doniosły już, że Londyńczyk Maurycy Wilson, młody ale wypróbo- wany już alpinista, zginął tragiczną śmiercią podczas wspinania się na Eve- rest. Powziął on ambitny zamiar wdar- cia się sam jeden na szczyt niezdobytej góry i opuściwszy przewodników, ru- szył samotnie dalej, by nie powrócić już więcej.

Obecnie dwaj jego przewodnicy, któ- rzy powrócili do Darjeling, udzielili bli- szych informacji o tej wyprawie, która, jak tyle innych zakończyła się tragi- cznie. Towarzyszyli oni Wilsonowi aż na wysokość 7.000 metrów, gdzie zeszo- roczna ekspedycja założyła swój czwar- ty obóz. Tutaj oświadczyli, że dalsza wspinanka ku szczytowi Himalajów jest niemożliwa bez lin i dostatecznej ilo- ści ludzi do torowania drogi. Niemniej Wilson nie chciał się już cofnąć, ambi- cja wysokogórska nie pozwalała mu na to i godząc się na objęcie przewodni- ków, postanowił jednak, że pójdzie dalej sam.

Zabrał ze sobą swój namiot trzy bo- chenki chleba i dwie kwarty maki ow- sianej. Ponadto wziął również aparat fotograficzny i sztandar angielski, który miał zamiar zatknąć na szczycie. Prze- wodnikom powiedział, żeby czekali na niego dwa tygodnie na miejscu zeszo- rocznego obozu trzeciego.

W rzeczywistości przewodnicy cze-

kali cały miesiąc. Ale Wilson nie wra- cał. Wszelki ślad po nim zaginął i nie może już dziś ulegać wątpliwości, że po- większył tak liczne grono ofiar najwy- ższej góry świata. Po miesiącu nadarem- nego oczekiwania przewodnicy zabrali się w drogę powrotną, tembardziej, że zapasy żywności już się im wyczerpy- wały, a mrozy panujące na tych wyso- kościach czyniły dalszy pobyt coraz bardziej niebezpiecznym.

Pierwotnie Wilson miał zamiar od- być część trasy na Everest drogą po- wietrzną, by dotrzeć samolotem jak się- da najdalej, a dopiero właściwą wspi- nankę rozpocząć piechotą. Jednakże maharadza Nepalu nie udzielił mu zez- wolenia na to. W ogólności zezwolenie mu wyprawy na Everest nawet piechotą toteż nieustraszo- w u ternik postanowił przekroczyć granice Nepalu przebrany w szaty tybetańskie.

Wilson wraz z trzema przewodnikami opuścił Darjeling około 25 marca, kierując się w stronę Rungpo. Granicę przekroczyli szczęśliwie, ale, żeby nie zwrócić na siebie uwagi, maszerowali przeważnie nocą. Gdy się z kolei znaleź- li na terytorjum Tybetu, Wilson zarzu- cił przebranie tybetańskie i przywdział na nowo strój europejski.

Na terytorjum Tybetu nie czyniono mu żadnych przeszkód, jakkolwiek zda- je się z Lhasy wyszedł nakaz, by go

zatrzymano i tylko trudnościom z prze- kazywaniem wiadomości w tym kraju miał do zawdzięczenia, że to się nie sta- ło.

Wreszcie 18 kwietnia podróżnicy do- tarli do monasteru Rongbuk. Droga z Darjelingu do Rongbuk, bardzo trudną ze względu na jej wysokogórski charak- ter, odbyli w ciągu 25 dni, bijąc o dzie- sięć dni czas, jaki na ekspedycję tej trasy zużyła zeszlóroczna ekspedycja. Jest to wyczyn nadzwyczajny, zważywszy, że znaczną część drogi Wilson odbył nocą. Z drugiej strony ułatwiła to lekkość je- go ekwipunku, ponieważ miał ze sobą tylko jednego jucznego konia i towarzy- szyli mu tylko trzej ludzie.

W Rongbuk ekspedycja pozostała je- den dzień. Tutaj jeden z przewodników zachorował na dezynteryję i trzeba go było pozostawić. Z pozostałymi dwoma Wilson wybrał się w dalszą drogę, idąc śladami zeszlórocznej wyprawy. On sam dźwigał lekkie namiot, podczas gdy przewodnicy nieśli większy namiot ty- betański i inne rzeczy.

W ten sposób dotarli do obozu dru- giego, ale po ośmiu dniach wrócili z po- wrotem do Rongbuk i pozostali tam do 30 kwietnia. Tego dnia Wilson oświad- czył swoim dwom przewodnikom, żeby się przygotowali do decydującej wypra- wy na szczyt. Zaraz potem wyruszyli i powolnymi, a bardzo uciążliwymi mar- szami aż na wysokość czwartego obo- zu. Było to zapewne 17 maja, gdy Wil-

son wyszedł stamtąd sam jeden, by nie powrócić już więcej.

Na krótko przedtem przewodnik Te- wong, wskazując na zbocza i lodowce olbrzymiej góry, rzekł do niego:

— Sahib, jest rzeczą niemożliwą, że- być szedł tam dalej. Niema dość lin ani dość ludzi, żeby rabali drogę w lodow- cu.

Na to Wilson odrzekł, że spodziewa się trasy utorowanej przez poprzednią ekspedycję, a nawet, że znajdzie liny pozostawione przez zeszlórocznych wspinaczy. I nie zważa- jąc na ostrzeżenia przewodników, któ- rzy dalszą wspinaczkę uważali za prze- kraczającą ludzkie możliwości, ruszył sam w dalszą drogę, wydawszy ostat- nie polecenie, żeby oczekiwano na niego.

Od obozu czwartego droga ciągnie się prze lodowiec, po którym staczają się ciągle lawiny. Są tam również bar- dzo niebezpieczne przepaście, a tempe- ratura wynosi kilkadziesiąt stopni mro- zu. Górale tybetańscy uważają tę część góry za najtrudniejszą i prawie nie do zdobycia. Tylko liczne i dobrze zaopa- trzone we wszystko wyprawy mogą mieć nadzieję przedarcia się przez ten lodowiec.

Toteż Wilson poszedł na pewną śmierć. Lecz jest on człowiekiem, któ- ry sam jeden, gdyż cała wyprawa skła- dała się właściwie z niego samego do- tarł ze wszystkich taterników i alpinis- tów najwyższej.

Dom królewski dla panujących. MOZAIKOWE PORTRETY PAPIEZY.

WĘDRÓWKA PO MIEŚCIE WATYKAŃSKIM.

JOHN DILLINGER

najgroźniejszy bandyta Ameryki, który, został zastrzelony przez wywiadowców policji.

Giacomo.

Miasto Watykańskie, w lipcu. Ciche państwo, w którym niema ulicznego hałasu tramwajów i aut. Po okazaniu papierów turysta przedostaje się doń przez ciemne, wysokie wrota i staje zdumiony i zachwytany wobec wspaniałych, bajecznych ogrodów, otaczających wszystkie gmachy.

Specjalną osobliwością Miasta Watykańskiego jest tak zwany „dom królewski”, przeznaczony na mieszkanie dla obcych panujących.

gdy przyjeżdżają tu jako goście. Wartość urządzenia, a zwłaszcza dzieł sztuki, zdobiących „dom królewski”, jest nieoceniona. Znajdują się tutaj obrazy Rubensa, Van Dycka, rzeźby Berniniego i innych wielkich mistrzów światowej sławy. Na złote ozdoby sufitów zużyto z górą 64 kilogramy złota. Po sadzki i framugi drzwi zrobione są z najpiękniejszego marmuru, obrobionego w największej fabryce medjołańskiej.

Sala tronowa obita jest purpurowym adamaszkiem, a iron — pozbawiony zwykłego baldachimu, gdyż każdy przebywający tutaj gość jest mniej dostojny od Namiestnika Chrystusowego, którego tu odwiedza. W szeregu apartamentów znajduje się sala, której meble obite zostały aksamitem, jakiego nigdzie spotkać już nie można. Aksamit ten został sfabrykowany w Genui,

przed czterema stuleciami.

Na zielonkawo-błękitnym tle odbijają się jak żywe, piękne kwiaty w łosiuowym odcieniu. Prócz Papieża, którego własnością jest cały garnitur tych mebli, zazwyczaj ochraniających skórzanymi pokrowcami, tylko pewien Amerykanin jeszcze posiada kawałek tego bezcennego aksamitu, który przechowywał pod szkłem.

W gabinecie, przeznaczonym dla do stojących gości znajdują się bogate chińskie makaty, drogocenne marmury i arcydzieła mistrzów pendzla.

W każdym z pokoi sypialnych mieści się małeńki ołtarzyk i jedwabna poduszka jako klęcznik, a przy każdej sypialni — pokój dla służących. Pokoje są tak

eleganckie i komfortowe,

jak chyba tylko w luksusowych pałacowych hotelach amerykańskich. Przy legające do nich łazienki są z pięknego marmuru.

Pałac rządu watykańskiego jest ol-

brzymim gmachem o jasnych salach, w których rozlega się stukot maszyn do pisania. Gmach poczty posiada urządzenie najbardziej nowoczesne, nierównie wspanialsze od rzymskiego. Również własny

sąd cywilny i karny.

Wieżenie państwa Watykańskiego mieści dotąd jednego tylko więźnia — pewnego Włocha, schwytanego na kradzieży klejnotów w kościele.

Miasto Watykańskie słynie ze swej taniości ze względu na zniesienie cła, lecz gwardziści Papieża strzegą wrot miasta, by zapobiec dostaniu się do państwa niepowołanych gości i przemytników. Szwajcarska restauracja Watykanu jest lokalem, przeznaczonym wyłącznie dla żołnierzy gwardii papieskiej. Obok wielkiego refektarza dla gwardzistów znajduje się niewielka sala o trzech stolikach, służąca tylko dla gości ze Szwajcarii.

Miasto Watykańskie nie mieści w swych murach żadnego sklepu, prócz wielkiego składu żywności,

obsługującego tylko obywateli państwa. Posiada również jedną tylko fabrykę, założoną przez Papieża w 15 stuleciu. Jest nią fabryka mozaiki, gdzie z małeńkich kamyczków w różnych kolorach układa się najwspanialsze obrazy według znanych arcydzieł mistrzów.

Kamyczki, składające się w swej całości na najwspanialszą kopię znanych oryginałów obrazów, są niekiedy tak małeńkie,

jak główka szpilki.

Wyrabiane są ręcznie, co wymaga mozolnej pracy pilowania, ciosania i barwienia. Na ułożenie mozaikowego obra-

zu niekiedy trzeba całego roku i więcej żmudnej i nieocenionej pracy, to też cena podobnych obrazów jest bardzo wysoka. W specjalnej galerji zobaczyć można mozaikowe portrety wszystkich Papieży. Mozaikowa fabryka Miasta Watykańskiego słynna jest na świecie całym z arcydzieł swej sztuki.

Walka aktora z ogromnym krokodylem.

Nerwowy operator zemsta z emocji.

Oglądając z wygodnego siedzenia w sali kinoteatru ciekawy film, nie zdajemy sobie sprawy z tego, jaka kolosalna suma pracy została w taki film włożona. Specjalnie w filmie, w którym grają aktorzy, nierozumiejący

uczciwej mowy ludzkiej,

aktorzy, którzy w odpowiedzi na pewne skromne polecenia odważnego reżysera odpowiadają ostrzeżeniem sobie pazurów, błyskiem zębów, lub niebardzo przyjemnym rykiem.

Największym i najciekawszym z dotychczasowych filmów, w których ci czworonożni aktorzy grają wybitne role, jest nowy film wytwórni M.C.M. z Johnny Weissmüllerem i Maureen O'Sullivan p. t. „Miłość Tarzana”.

Gdy czyta się opisy prac przygotowawczych do każdego zdjęcia, gdy widzi się jak wielką ilością potu, męki i — strachu okupiona jest każda pojedyncza klatka taśmy, ogarnia nas najwyższy podziw

dla twórców takiego obrazu.

W filmie „Miłość Tarzana” występuje ponad 100 najpiękniejszych okazów lwów, stado 70 słoni, olbrzymie nosorożce, setki sztuk liczące stada małp wszystkich rodzajów, gazy, hipopotamy, olbrzymie węże, krokodyle i wiele, wiele jeszcze innych stworzeń.

Można sobie wyobrazić, jakiej obsługi wymagała ta przyjemna banda, ile trzeba było trudu i starań, by ci mili aktorzy

„zrobili przyjemną minę”

do zdjęć, podczas których fenomenalny Weissmüller wcale nie liczył się z ich humorami i traktował je dosłownie ze zwierzęcą brutalnością.

Najstraszliwsze i najbardziej imponującą scenę w filmie, to napad oszalełego stada słoni na „safari” — afrykańską wyprawę poszukiwaczy kości słoniowej — i drugi scena walki tej wyprawy z olbrzymim stadem lwów, które na tę wyprawę napadły.

Niemniej sensacyjną jest też podwodna walka Weissmüllera

z ogromnym krokodylem,

z której to walki Weissmüller cudem tylko uszedł z życiem. Do zdjęć tych użyto specjalnej, nowowynalezionej, podwodnej kamery William-Sona, a operator, który tę scenę zdejmował, zemsta z emocji po dostaniu się na brzeg. Musiano odwieźć go do Hólywood, bo nie był zdolny do dalszej pracy. A Weissmüller, szalony człowiek o zwierzęcych nerwach, pomagał przy cuceniu „nerwowego” pracownika.

Wicher zdarł chłopcu ubranie.

Ulewne deszcze w Ameryce.

Po niemożliwie wysokiej temperaturze, od której cierpiała ludność wielu stanów Północnej Ameryki, obecnie nastał nowy okres —

okres ulewnych deszczów.

Z Nowego Orleanu donoszą o spustoszeniach, czynionych przez burze i ulewę. Huragan objawiający przestrzeń 70 mil, w połączeniu z oberwaniem chmury, pozostawił po sobie niemało spusto-

seń, a nawet kilka ofiar w ludziach.

Najwięcej ucierpiał miasto Morgan City, które z samego początku huraganu zostało pogrążone w ciemnościach, spowodu pożaru elektrowni. Ulice miasta zostały zalane wodą, oraz usiane wyrwanymi z korzeniami drzewami. Domy zostały bez dachów, sklepy zruirowane, a znajdujące się w nich towary porozrzucane zostały po ulicach. W stanie Missisipi szkody wyrządzone przez huragan, sięgają

kilka milionów dolarów,

gdyż zginęło dużo bydła i większa część zbiorów.

Bardzo ciekawy wypadek zdarzył się w m. Ferryday, a mianowicie, wiatr zdarł całe ubranie z 5-letniego chłopca, który się znalazł przypadkowo podczas huraganu na ulicy, lecz samo dziecko pozostało nieuszkodzone.

Mieszkańcy, Nowego Orleanu zmuszeni byli tarasować swoje drzwi, aby się nie otwierały pod naporem huraganu.

Polowanie z wieprzami.

Król dziwaków.

Niezwykłym dziwakiem był mieszkaniec Yorkshire'u niejaki Jimmy Heerst, słynny w polowie zeszłego stulecia na całą Anglię. Będąc handlarzem skór, Heerst w 1840 r. zebrał dość po każdym majątek, lecz miał tak dziwaczne upodobania i zamiłowania, że wkrótce stał się przysłowiowym. Przedewszystkiem w domu swym

nie uznawał ani obrazów,

ani innych ozdób, upiększając ściany swej siedziby zardzewiałymi łopatom, widłami, kołami i t. p. przedmiotami gospodarstwa rolniczego. Po pokojach włóczyły się ulubieńcy jego — „domowe zwierzęta” oswojony bóbr, lis i muł, odznaczający się dzikim i okrutnym charakterem. Opuszczając swoją rezydencję, dziwak wyjeżdżał nie inaczej jak w karecie, specjalnie zrobionej, według jego projektu. Było to potwornie wysokie pudło na olbrzymich kołach, bogato wyrzeźbione. Na polowanie dziedzic angielski wyjeżdżał na tresowanym byku, mając u boku zamiast psów myśliwskich — odpowiednie

wyszkolone wieprze.

Lecz najbardziej dziwaczne były przyjęcia w majątku wzbogaconego oryginała. Gości częstowano wyszukanimi napojami, które podawano w ozdobionej trumnie, sporządzonej według miary gospodarza. Heerst był stałym bywalcem wyścigów, na które się zjawiał w specjalnie uszytej z samych strusich piór, kamizelce, przyczem zamiast pieniędzy wydawał swoje osobiste bony, chętnie przyjmowane przez bookmakerów, kelnerów i t. d. gdyż po wyścigach zamieniano je na prawdziwe banknoty.

Anglik potrafił też umrzeć w sposób dość dziwaczny bo w ściśle określonym przez się czasie, pozostawiwszy szczegółowe polecenia co do pogrzebu. Mianowicie, trumnę, używaną przy orgiach, niosło

8 tegich wdów.

Przed konduktem żałobnym kroczyli skrzypkowie i kobziarze grający skoczne melodje. Orszak stanowiąli towarzysze bibosze chwilejący się na nogach, oraz trzejwi przyjaciele zmarłego bogacza.

J. K.

Poobiednia drzemka wpływa dodatnio na trawienie.

Wielu lekarzy jest przeciwnikami drzemki poobiedniej. Są jednak i jej zwolennicy. dla poparcia tezy tych ostatnich przytoczyć można przykład, zaczerpnięty ze starego podręcznika „Topografji Anatomicznej”.

Autor owego podręcznika przeprowadził następujące doświadczenia: Dwom psom, jednakoowo wygłodzonym, dał on obfite pożywienie, poczem jednego psa

wziął na daleki spacer,

drugiemu zaś pozwolił się dłuższy czas prześpać. Okazało się, że po upływie trzech godzin pierwszy z psów miał jeszcze w żołądku duże ilości niestrawionego jedzenia. drugi

zaś zdążył już przetrawić wszystko. Drzemka poobiednia wpływałaby więc dodatnio na trawienie. Byłby to jednak wzgląd, dla którego byłaby wskazana.

Drugim względem jest wypoczynek dla nerwów. Dla ludzi, pracujących umysłowo z wielkim napięciem, tego rodzaju odpoczynek zupełnie w trakcie dnia jest ogromnie pożądany.

Jeden jest tylko warunek: nie należy snu tego zbyt przeciągać. Czas jego trwania powinien się zamykać pomiędzy sakramentalnym, zalecanym przez niemieckie gospodynie kwadransikiem a pół godzinką.

Poincaré w Petersburgu.

Garden Party 22 lipca 1914 roku.

Od połowy lipca 1914 r. Petersburg żył pod znakiem wielkiego podniecenia. Na ulicach i w salonach nie mówiono o niczym innym, jak tylko o możliwości wybuchu wojny. W kołach dyplomatycznych uśmiechano się wprawdzie pobłażliwie, kiedy o tem mówiono, ale mimo to plotki i ploteczki nie przestawały krążyć na wszystkie strony.

Pierwsze naprawdę alarmujące wieści wyszły od ambasadora włoskiego, który na jakimś wielkim prośonym obiedzie zapytał jednego z najbliższych współpracowników ówczesnego rosyjskiego ministra spraw zagranicznych, co Rosja ma zamiar zrobić, o ile Austria wypowie wojnę Serbji. Pytanie to miało tak niepokojący charakter, iż Sazonow skomunikował się natychmiast z ambasadorem austriackim, hr. Sapari i przeprowadził z nim dłuższą rozmowę polityczną. Z rozmowy tej był zresztą Sapari zupełnie zadowolony.

Mimo to z Paryża i z Bałkanów na deszły nowe niepokojące wieści, w których już całkiem wyraźnie czuć było zapach wojny i krwi. 20 lipca w szalenie gorący lipcowy dzień, przyjechał do Petersburga ówczesny prezydent republiki Poincaré.

Petersburg przyjął Poincarégo wspólnie, pancerniki francuskie w porcie Kronstadtu stały się przedmiotem specjalnego zachwyty, oficerowie marynarki francuskiej stali się od razu bożyszcza mi salonów petersburskich.

22 lipca w rezydencji cara Krasnoje Sioło, zorganizowano wspaniałe garden party na cześć Poincarégo. To garden party połączone było z prawdziwą wojenną paradą, która miała zbudować gości francuskich, rozradować ich serca i dusze.

Naokoło Petersburga płonęły lasy. Lekki dym pomieszany z kurzem unosił się wśród wspaniałych namiotów, rozstawionych wśród zieleni dla cara, carowej i dworu. Wzdłuż namiotów biegły trybuny dla korpusu dyplomatycznego. Warty honorowe ustawione były wszędzie.

Nagle z oddali rozległ się sygnał trąbki. Nadjeżdżał car. Całe wojsko sprężyło się oficerowie oddali honory gołemi

szablami. Orkiestry zagrały hymn: „Boże, cara chrań”. Mikołaj II-gi wjechał na wspaniałym rumaku, trochę jakby nieśmiało oglądając się na wszystkie strony. Za nim wtoczył się wspaniały hufiec świty, wyższej generalicji i admiralicji, obcych attaches wojskowych. Za świtą carską ukazał się ekwipaż dworski, zaprzężony w cztery białe konie o poduszkach, wybitych białym atlasem. W ekwipażu siedziała caryca, obok niej uśmiechnięty, rozpromieniony — Poincaré. Za tym powozem jechały dwa dal-

woli cichy mrok, orkiestry odegrały uroczystą modlitwę wieczorną.

Dopiero, kiedy para carska i najważniejsi goście usunęli się do swych namiotów, jakiś niepokój drgać zaczął w rozgrzanem powietrzu. Wśród łóz dyplomatycznych zaczęły krążyć jakieś plotki, adjutanci carscy opuścili nagle Krasnoje Sioło i w samochodach pomknęli ku miastu.

Źródłem niepokoju okazało się ambasada włoska: ambasador włoski dał znać kolegom z korpusu dyplomatycz-

Prezydent Republiki Francuskiej w roku 1914 p. Poincaré odwiedził Petersburg na krótko przed wybuchem wojny wszechświatowej. Na zdjęciu p. Poincaré oraz car Mikołaj II-gi przed frontem marynarki

sze powozy, w których białe ubrane wielkie książęnie kłaniały się na wszystkie strony.

Cała uroczystość odbyła się według ustalonego zgóry programu: nic nie zakłóciło ani wspaniałych manewrów, ani cerclu, jaki na cześć zebranych odbył następnie car, mając ciągle u boku prezydenta Francji. Nadszedł wreszcie po-

nego, iż Austria wystosowała pod adresem Serbji groźne ultimatum wojna już całkiem wyraźnie zawiła w powietrzu Sazonow pośpieszył do Petersburga, ambasador austriacki hrabia Sapari zawiadomił go bowiem, iż musi się z nim natychmiast zobaczyć. Wywarło to wielkie wrażenie: hr. Sapari był właśnie wyjechał na urlop i przerwał go po niespełna

Wzrost zbrojeń i eksport broni.

„Giornale d'Italia” podaje cyfry, na podstawie których wynika, że eksport broni i amunicji z głównych państw przemysłowych wykazał wzrost o 8% w latach 1931—1932 i o 12% w latach 1932—1933. W ciągu pierwszego kwartału roku bieżącego eksport granatów z fabryk francuskich wzrósł o 100%, a aeroplanów o 29%. Eksport broni z Anglii wzrósł o 43% w pierwszym kwartale r. b. w porównaniu z rokiem ubiegłym. Maksimum wzrostu wykazuje eksport broni z Czechosłowacji, skąd wyeksportowano jej za pierwsze półrocze r. b. o 500%, a amunicji o 300% więcej niż za ten sam czas w roku ubiegłym.

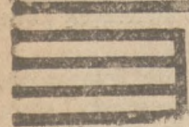
CORAZ WIĘKSZY NAPŁYW WŁOCHÓW DO WYŻSZYCH UCZELNI.

Związki zawodowe w Italji wołają o wprowadzenie numerus clausus w poszczególnych zawodach, prasa zaś nawołuje do zaniechania wyższych studiów, jako nie dających gwarancji zdobycia pracy i zarobku w obecnych czasach. A jednak młodzież włoska obojga płci wbrew wszystkiemu zapelnia coraz liczniej i gęściej amfiteatry wszech nic włoskich. Od r. 1913 liczba studentów wzrosła o 82%, studentek zaś o 310%. — W r. 1913 przypadało 79 osób studiujących na wyższych uczelniach na każde 100 000 mieszkańców, w 1933 r. — 121 osób. Największy kontyngent studentów dostarczają prowincje rolnicze Italji, gdzie odczuwa się brak fachowców.

dwóch dniach. Ambasador niemiecki, hr. Pourtales kazał się ostrożnie zapytać, kiedy Poincaré zamierza opuścić Petersburg. Sazonow w kole swych najbliższych oświadczył, iż jeżeli Austria uderzy na Serbję, Serbja nie będzie pozostawiona swemu losowi. Następnego dnia stolica została zaalarmowana wieścią, iż Poincaré przyspieszył swój wyjazd i że eskadra francuska już z samego rana wypłynęła na pełne morze. Wieczór 23 lipca nadbrzmiały był już niepokojem i trwogą. Z dzielnic robotniczych Petersburga nadchodziły alarmujące wieści o krwawych często rozruchach wśród robotników. Niebo było pogodne, bez jednej chmurki, straszliwy upał dawał za gardła, ale gorsza jeszcze zmora gnioła serca:

Nadchodziła wojna...

PETER KARYN

TRZY PERŁY

42)

Przekład autoryzowany
EUGENIUSZA BALUCHIEGO.

Peer nie mógł się uwolnić z żelaznego uścisku. Zwiertzył podstęp, oprócz tego uczuł, że Pelton wykonał jakiś ruch, więc w instynktownej samoobronie z dziką pasją wyrzucił wolną ręką wprost przed siebie — w próżnię!

Pelton zamachnął się błyskawicznie i uderzył go z całej siły w skroń — ręka nie była goła — uzbrojona w krótki kawałek żelaza o ostrych kantach, przeistoczyła się w okropny żywy kask!

Per krzyknął, ugodzony strasznym ciosem.

Nieludzki ból zamknął mu oczy, zgaśnięciem prądem przebiegł po całym ciele od stóp do głów i obezwładnił.

Zatoczył się.

Pelton ryknął jak dzikie zwierzę, skaczące na zdobycz i zadał napół przytomnemu przeciwnikowi jeszcze jedno straszliwe uderzenie nogą; bezwładne ciało Peera pochyliło się głową naprzód i poleciało nadół ze stromego zbocza.

Z szelestem rozstąpiły się wysokie paprocie, zbudził się ptak i, głośno trze począc skrzydłami, znikł w ciemnościach.

Pelton przykucnął i, wyciągając szyję, starał się dotrzeć wzrokiem do podnóża góry. Zastygł w tej pozycji na pięć dziesięć minut... może na kilka sekund zaledwie... a może i na całą wieczność... Pod nim, głęboko w dole, leżało znie-

nawidzone, po tysiącokroć przeklęte ciało!

I już nie było nic oprócz niego, nocy i przepastnej próżni... Zapanowała niewysłowna cisza tu, na górze i tam, na dole...

Millican z trudem wyrwał Nancy ze stanu tępej apatii; chciał zasięgnąć wiadomości, dotyczących powrotnej drogi i szukał Jespera, który w zastępstwie Elmy Hooge miał załatwiać te sprawy. Peera nigdzie nie można było znaleźć.

Na brzegu też go nie było.

Gdzieś się podział i mister Pelton. Po raz ostatni widziano ich razem, jak się zgodnie przechadzali po wybrzeżu.

Od tej pory upłynęła dobra godzina czasu!

Oczy Nancy zapłonęły niespokojnym gorączkowym ogniem i chociaż Millican sceptycznie potrząsał głową, raz jeszcze przeszukała cały jacht od góry do dołu.

Zaalarmowała wszystkich i ostatecznie sama poleciała na wyspę; Millican oraz załoga pozostali na pokładzie, nie uważając za potrzebne wyruszać na bezsensowne poszukiwania, których gwałtowna konieczność powstała w historycznej wyobraźni kobiety — Pelton i Jesper nie byli dziećmi, więc się znajdali w swoim czasie, a jeśli dotąd nie wró-

cili, widocznie chcieli pozostać sam na sam.

To nie powinno nikogo obchodzić! Elma Hooge zażyła mocny środek na senny i nie miała pojęcia, co się dzieje wokół.

Pozatem Nancy zniknęła tak prędko, że Millican nie mógł jej nawet dojrzeć: sylwetka momentalnie rozplynęła się w mroku nocy, jej nawoływania pochłonięła wyspa. Zwarjowana podróż, zwarjowani pasażerowie — ale co mu do tego?!

Bez wytchnienia pędziła Nancy w głąb wyspy; geste gałęzie krzewów czeptały się jej sukni, darty ją na strzępy, ostre kolce wpijały się z chciwością w ciało.

Wbiegła zadyszana na strome zbocze wzgórz, poślizgnęła się o gładkie, jakby naoliwione korzenie palm i upadła.

Jęczała z bólu i bezradnej samotności, ale biegła dalej, musiała ich znaleźć za wszelką cenę, czuła, że postrada zny sły, jeśli dłużej potrwa to straszliwe na przeżenie nieświadomości; nie oszczędzała siebie była gotowa do upokorzenia się przed obu mężczyznami w obawie utraty Peera, która była równoznaczną z towarzyszeniem Peltonowi po wieczne czasy, o, za nic, tylko nie to, za dobrze znała Peltona, lecz na swoje nieszczęście poznała i Peera. Próbowwała nie zastanawiać się nad tem, lecz daremnie — myśli gnały naprzekór jej woli jak nieokiełznane konie na swobodzie.

Pelton postyszał jej urywany oddech, zanim go spostrzegła. Nagle wyrósł przed nią jak spod ziemi, mocno chwycił za rękę i trzymał:

— Daj spokój!

Chciała wyrwać mu rękę.

— Gdzie Peer?

Była twarzą tuż przy jego twarzy.

— Nie wiem!

— Gdzie Peer?!

Krzyknęła przeraźliwym głosem:

— Zamor.

Brutalnie zatkał jej usta, brutalnie i z razem tchórzliwie. Nie zamierzał dopuścić do tego, by tu na Utai pojmała go załoga jachtu jako mordercę i później oddała w ręce sprawiedliwości. P. Jesper potknął się w ciemności i spadł z urwistego zbocza; na własnych ramionach przyniesie zwłoki na pokład, wtedy niech spróbują udowodnić morderstwo!

Złapał za rękę Nancy, która się zataczała jak pijana, i popchnął przed siebie — skoro się tu znalazła, nie można jej zostawić samej.

— Trzeba jeszcze zejść do Hoogea! I stul pysk, chcesz, byśmy oboje wpadli?!

Nancy czuła, że kurcz ścisnął jej gardło stalową obreczą, dławi ją łkanie. A może to wszystko nieprawda, może jej się zdaje tylko, że biegnie z Peltonem przez las, że pod ich nogami trzeszcza gałęzie, że gdzieś tam leży rozbity, po kaleczony Peer, opuszczony, skazany na zagładę martwy!

Przed nimi błysnęło jezioro.

Pelton szukał lekkiej łódki, którą Hooge wydrążył z dużego kłosa w ciągu długich, wolnych godzin, a którą przechowywał na tym brzegu; mogli nią przepłynąć jezioro i dostać się bez hałasu do jego chatki; inna droga prowadziła do tego celu była mniej bezpieczna, gdyż mógł ich zdradzić szelest nienikniony podczas przedzierania się przez gęste zarośla.

Po krótkich poszukiwaniach znalazł łódkę.

Pelton wziął na ręce Nancy, posadził potem wskoczył sam.

D. c. n.

Zasada skargowości w Kodeksie Karnym.

Kto i jak ma prawo domagać się ukarania przestępcy?

Przestępstwa, ścigane na wniosek pokrzywdzonego i przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego.

Nowożytnie prawo karne hołduje t.zw. zasadzie skargowości, polegającej na tym, że odnośnie przestępstw, których osądzenie należy do sądów powszechnych (sądów grodzkich, okręgowych, apelacyjnych, względnie sądu najwyższego), sąd wkracza nie z urzędu, czyli z własnej inicjatywy, lecz tylko wskutek oskarżenia wniesionego przez uprawnionego oskarżyciela, jako osoby różnej od osoby sędziego.

Co do większości przestępstw takim oskarżycielem jest tzw. oskarżyciel publiczny, a jest nim — z reguły — prokurator, wyjątkowo, o ile sam prokurator nie działa, inna władza publiczna, ustawowo określona (np. organy policji państwowej, lub w sprawach karnoskarbowych — organy skarbowej), przyczem oskarżyciel publiczny działa z reguły, tj. z własnej inicjatywy, dowiedziawszy się skądokolwiek o popełnieniu przestępstwa, wprawdzie, odnośnie pewnych przestępstw — tylko na wniosek osoby pokrzywdzonej przestępstwem.

Co do przestępstw, w których uprawniony jest występować oskarżyciel publiczny, oskarżycielem przed sądami grodzkimi może być także pokrzywdzony, jako pewnego rodzaju oskarżyciel pomocniczy.

Co do pewnych przestępstw oskarżycielem jest pokrzywdzony, t. zw. oskarżyciel prywatny.

Tak zatem pod względem ścigalności istnieją trzy grupy przestępstw: 1) przestępstwa, ścigane z urzędu, 2) przestępstwa, ścigane tylko na wniosek pokrzywdzonego, 3) przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego.

Od tego do jakiej z trzech grup należy popełnione przestępstwo, zależy, kto uprawniony jest do występowania w roli oskarżyciela i jaki jest tryb postępowania ze strony odnośnej osoby jako oskarżyciela.

Jeśli popełniono przestępstwo ścigane z urzędu, wystarczy, iż pokrzywdzony zawiadomi o niem prokuratora, policję, wojska lub sądy, poczem oskarżenie wniesie do sądu właściwy oskarżyciel publiczny.

Jeśli popełniono przestępstwo ścigane tylko na wniosek pokrzywdzonego, powinien pokrzywdzony złożyć odnośny wniosek oskarżycielowi publicznemu (najwłaściwiej prokuratorowi), poczem przestępstwo odnośnie staje się ściganym z urzędu i oskarżenie do sądu wniesie właściwy oskarżyciel publiczny i przedstawi ów wniosek pokrzywdzonego.

Jeśli popełniono przestępstwo ścigane tylko z oskarżenia prywatnego, powinien pokrzywdzony złożyć oskarżenie w sądzie lub policji państwowej, która skieruje sprawę do właściwego sądu.

Z tych względów wymienić należy nieliczne przestępstwa, które według

przepisów kodeksu karnego są ścigane na wniosek pokrzywdzonego lub z oskarżenia prywatnego, a stanowią wyjątek od reguły ścigalności z urzędu.

Przestępstwa ścigane na wniosek pokrzywdzonego. 1) spowodowanie nie ważności małżeństwa w związku z zawarciem małżeństwa własnego lub cudzego. To przestępstwo ścigane jest tylko na wniosek małżonka pokrzywdzonego (art. 198 kk.) 2) złośliwe uchylanie się od obowiązku ustawowego utrzymywania osoby najbliższej, tj. krewnego w linii wstępnej lub zstępnej, rodzeństwa, małżonka, rodziców oraz rodzeństwa i dzieci małżonka, o ile przez to doprowadzono daną osobę do niedzi lub do konieczności korzystania ze wsparcia i o ile wskutek tego nie nastąpiła śmierć (art. 201 kk.) 3) Nierząd pod przymusem, tj. wskutek przemocy, groźby bezprawnej lub podstępnie (art. 204 k.k.)

4) Nierząd przez nadużycie stosunku zależności lub wyzyskanie krytycznego położenia (art. 205 kk.)

5) Narażenie innej osoby przez osobę dotkniętą chorobą weneryczną na zarażenie się tą chorobą, jeśli sprawca jest małżonkiem pokrzywdzonego (art. 245 kk.)

6) Naruszenie tajemnicy cudzej korespondencji lub wiadomości telegraficznej czy telefonicznej, o ile dotyczy korespondencji lub wiadomości przeznaczonych dla władz lub urzędów państwowych. W tym wypadku ściganie następuje na wniosek właściwej władzy lub rzędu (art. 253 kk.)

7) Naruszenie tajemnicy zawodowej (art. 254 kk.)

8) Zniesławienie urzędnika, tj. pomawianie go o postępowanie lub właściwości, mogące go poniżyć w opinii lub narażać na utratę zaufania państwowego. W tym wypadku ściganie następuje na wniosek władzy przełożonej (art. 155 kk.)

9) Obrza urzędnika spowodu pełnienia obowiązków służbowych. W tym wypadku ściganie następuje na wniosek władzy przełożonej (art. 256 kk.)

10) Zabor cudzego mienia ruchomego w celu przywłaszczenia czyli kradzieży, o ile przestępstwo to popełniono na szkodę osoby najbliższej (art. 257 kk.)

11) przywłaszczenie sobie cudzego mienia ruchomego wogóle lub powierzzonego, względnie znalezione, o ile przestępstwo popełniono na szkodę osoby najbliższej (art. 2262 kk.)

12) Wprowadzenie w błąd lub wyzyskanie błędu, do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem w celu korzyści majątkowej, czyli oszustwo, o ile przestępstwo popełniono na szkodę osoby najbliższej (art. 264 kk.)

Przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego.

1) Lekkie uszkodzenie ciała tj. spowodowanie, choćby nieumyślnie, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, o ile to nie jest: a) bądź pozbawieniem człowieka wzroku, słuchu, mowy zdolności płodzenia, b) bądź spowodowaniem innego trwałego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej, choroby zagrażającej życiu trwałej choroby psychicznej lub trwałej choroby psychicznej lub trwałej niezdolności do pracy zawodowej, c) bądź spowodowaniem uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, które zagrażają życiu, lub zagrażają mu tylko chwilowo, a naruszenia czynności narządu ciała co najmniej na przeciąg dni 20, d) bądź spowodowaniem trwałego zeszpecenia lub trwałego zniekształcenia ciała (art. 237, 235, 236 kk.)

2) Naruszenie nietykalności cielesnej

przez uderzenie człowieka lub w inny sposób (art. 239 kk.)

3) Naświe domu tj. wdarcie się do cudzego pomieszczenia (mieszkania, lokalu, przedsiębiorstwa itd.), ale wbrew woli osoby uprawnionej nieopuszczenie takiego miejsca (art. 252 kk.)

4) Naruszenie tajemnicy cudzej korespondencji (art. 253 kk.)

5) Zniesławienie osoby, tj. pomówienie o postępowaniu lub właściwości mogące poniżyć tę osobę w opinii publicznej lub narażać ją na utratę zaufania zawodowego (art. 255 kk.)

6) Obrza godności osobistej innej osoby bądź w jej obecności, bądź choćby pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby obraza do tej osoby dotarła (art. 256 kk.)

7) Uszkodzenie mienia cudzego rozumnego lub uczynienie niezdatnego do użytku, o ile nie naruszono interesu publicznego (art. 263 kk.)

8) Zabranie, przywłaszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy o wartości nie materialnej (art. 272 kk.)

Kto będzie prezesem?

Ważne wybory w Indjach.

Wkrótce w m. Adeir, w słonecznej prowincji indyjskiej Madrasie, odbędą się ważne wybory prezesa wszechświatowego towarzystwa teozoficznego. Stanowisko to zajmowała niedawno zmarła Annie Besant. W wyborach przyjmują udział

przedstawiciele 49 krajów.

Największe szanse mają dwaj kandydaci — dr. George Sydney Arundel, biskup liberalnego katolickiego kościoła, oraz profesor uniwersytetu w Manchesterze Ernest Wood. Pierwszy z kandydatów po ukończeniu uniwersytetu w Cambridge osiągnął kilka stopni naukowych. 30 lat temu Annie Besant prowadziła go do Indji na stanowisko re-

ktora Centralnej szkoły hinduskiej. Podczas pobytu swego w Indjach, profesor przyznał się do rozwoju skautingu i obecnie stoi na czele skautów hinduskich. Drugi kandydat — prof Wood liczy obecnie 50 lat i całe życie swe poświęcił zagadnieniom teozoficznym. Wśród angielskich zwolenników dr. Arundel otrzymał w porównaniu ze swym współzawodnikiem prof. Woodem większą ilość głosów, lecz to wcale nie ma wpływu na ostateczny wynik walki wyborczej, gdyż liczącą przewagę temu lub innemu kandydatowi może dostarczyć niespodziewanie jakiś inny kraj.

J. K.

Domy kopalnianie i hutnicze podlegają ustawie o ochronie lokatorów

Dyrekcja Zjednoczonych hut Królewskiej i Laury wniosła w swoim czasie przeciwko wszystkim zredukowanym urzędnikom skargę do sądu o eksmisję z zajmowanych mieszkań. Dyrekcja w skardze swej twierdziła, że domy będące własnością hut nie podlegają ochronie lokatorów. Sprawę tę rozpatrywał w dniu wczorajszym sąd grodzki w Katowicach.

Po wysłuchaniu stron sędzia odrzucił skargę wniesioną przez dyrekcję i skazał ją na po-

niesienie kosztów sporu z tem uzasadnieniem, że mieszkania zajmowane przez urzędników i robotników w domach należących do dyrekcji huty nie są mieszkaniami służbowymi, albowiem dyrekcja potrącała urzędnikom i robotnikom czynsz mieszkaniowy wobec czego mieszkania dyrekcji podlegały ochronie lokatorów. Długotrwały spór, który w kołach zainteresowanych wywołał wielkie oburzenie został w ten sposób zlikwidowany.

Napad na policjanta

bracia Orlikowie w areszcie

Bracia Orlikowie Konrad i Wilhelm z Maciejkowic, ulica Bytomska 34 pozwolili sobie ubiegłego wieczoru na czyn, za który poniosą sroga karę. Oto napadli obaj będącego w

służbie i idącego rowerem posterunkowego Kazimierza Nowaka z 3 Komisarjatu w Chorzowie, zrzucili go z roweru a pobieższy go do krwi, skradli mu rewolwer. W czasie szarpaniny wypalił rewolwer Nowaka i zranił go w palec wskazujący lewej ręki. Pobitego posterunkowego przewieziono do szpitala św. Jadwigi w Chorzowie. Sprawcy zbiegli. W toku natychmiastowego pościgu zdolano przytrzymać Wilhelma Orlika zaś Konrada Orlika, inicjatora napadu, ujęto wczoraj rano. Przy Konradzie Orliku znaleziono skradziony rewolwer. Przyczyna napadu narażenie nie znana.

Na „bieda-szybie“

czyha niebezpieczeństwo

Wczoraj wieczorem na polach kopalni Ferdynanda wydarzył się w jednym z bieda-szybów tragiczny wypadek, któremu uległ Stanisław Pyclik z Zawodzia. W chwili, gdy towarzysze pracy wyciągali Stanisława Pyclika winą do góry z bieda-szybu, zerwała się linna, zaś Pyclik wpadł do wnętrza szybu z wysokości 24 m doznając w upadku złamań żebra i ogólnych obrażeń ciała.

Ofiarę wypadku przewieziono do szpitala miejskiego w Katowicach. Stan zdrowia Pyclika jest poważny.

Zwłoki w kanale

W trakcie czyszczenia zbiornika przy ulicy Ludwika w Zależu natrafił robotnik na zwłoki noworodka płci męskiej. Zwłoki przewieziono do kostnicy szpitala miejskiego w Katowicach. Policja wszczęła już poszukiwania za panią, która w tak brzydki i karygodny sposób pozbyła się przychodku.

Samobójstwo młodziana

Dnia 24 wieczorem około godz. 21-ej pozbawił się życia w swym mieszkaniu 19-letni Jerzy Badura z Szopienic (ul. 3 Maja 26), wieszając się na pasku, przymocowanym do klamki drzwi. Zwłoki denata przewieziono do kostnicy szpitala gminnego w Szopienicach. Powód targnięcia się na życie nieznany.

W dniu dzisiejszym w mieszkaniu swym popełnił samobójstwo Eryk Seidler z Katowic. Denat przybywszy w godzinach rannych do domu otworzył kurek gazu, poczem położył się do snu. Około godziny 9 rano współlokatorzy wyważyli drzwi mieszkania, zastali jednak tylko zwłoki denata, które odstawiono do szpitala miejskiego.

Pod parowozem uczeń stracił życie

Również dnia wczorajszego o godzinie 14, 15 minut zdarzył się wypadek kolejowy na torzy kolejowym przy ul. Lisa w Zależu. W chwili przejazdu pociągu osobowego zjadającego z Hajduk W. do Katowic przebiegł tor kolejowy 13-letni uczeń szkolny Lort Helmut z Zależa ul. Lisa 5. Potracony parowozem doznał złamania podstawy czaszki, złamania ręki i nogi oraz ogólnych obrażeń ciała. Pociąg zatrzymano, i zabrano ciężko rannego do Katowic, gdzie odstawiono go do szpitala. W drodze do szpitala Lort zmarł.

Sport

K. S. „Slavia” w Rudzie Śl. jest wolny i szuka przeciwników. Zgłoszenia przyjmuje się do września b. r. i takowe kierować pod adresem: Malik Franciszek Ruda Śl. ul. Halera 14. Wszelką korespondencję i pertraktacje należy kierować również pod powyższym adresem.

O wejście do ligi śląskiej, odbędą się w nadchodzącą niedzielę nast. spotkania:

W Nowej-Wsi Wawel — Policjany; w Bielsku, Biała — Lipnik — Concordia.

Faworytem jest Wawel, który powinien bez większego wysiłku spotkanie z Policjany przetrzymać na swą korzyść. Gorzej sprawa przedstawia się w Bielsku. Tutaj remis byłby najbardziej prawdopodobnym.

Zapowiedziany przez nas swego czasu mecz zapasniczy Polska—Rumunia, został przez organizatorów odwołany.

O PUHAR PREZYD. MIASTA KATOWIC. Pogoń zwycięża poraż piaty!

Corocznie, od roku 1927 odbywała się w Katowicach zawody lekkoatletyczne, dostępne li tylko dla zespołów tegoż miasta.

Dobry wynik osiągnął na 100 m Müller, 11,1 oraz b. zawodnik Cracovii Chmiel II. w skoku wzwyż 1,735 w skoku w dal — 6, 34. U pań wybiła się Białasówna swymi wynikami na 60 m i 1200. W klasyfikacji ogólnej, jak już krótko donosiliśmy, pierwsze miejsce zajęła Pogoń (55 pkt.), przed Soko-

lem (35) i KS 06 (4). Wyniki pań: 60 m Białasówna (Pog) 8 sek. 200 m Białasówna 29. Kula: Sierańska (Pog) 9,04. Skok w dal: Białasówna 4,28. Skok wzwyż: Kamieniecka (Sok.) 1,35.

Panowie: 100 m Müller 11,1; 400 m Orawski (Sok) 55,2; 1500 m Orłowski 4:25,5; 5000 Orłowski 16,45; Kula Jastrzębski (Sok) 12,04; Oszczep Wieczorek (Sok) 51,60; Dysk Jastrzębski 35,03; Skok wzwyż Chmiel (Pocztowe PW) 1,73,5; Skok w dal Chmiel 6,34; Tyczka Tartz (06) 2,80; Sztafeta 4x100 m Pogoń 48,4.

Chorzów II. Repr. JK (niemieckich katolików), pobiła ostatnio repr. SMP w meczu piłkarskim 4:1 (11:1).

Polska bije Belgię 4:1.

W meczu o puchar Dawisa, nasza repr. tenisowa zwyciężyła Belgię 4:1. Z kolei Polska spotka się z Estonją Tallin.

Na boisku „Slawii” w Rudzie odbyła się ostatnia piękna uroczystość otwarcia pływalni wybudowanej pod kier. p. Orzeła. W otwarciu wzięły udział władze gminne, Przystosowanie Wojskowe oraz delegaci miejscowych organizacji. Po przemówieniach p. inż. Kellera i p. naczelnika mgr. Jerzego Paszkowskiego nastąpiły popisy pływackie członków wodnego klubu sportowego w Giszowcu. Pięknym popisom przyglądały się tysięczne rzesze obywatelstwa.

Takiej ulewy jeszcze nie było. Głębokie koryta na jezdniach.

Z Mogilna donoszą:

Nad powiatem mogileńskim przeszła groźna burza. Grom uderzył we wsi Giebnia pod Janikowem w 52-letniego gospodarza Franciszka Kwiatkowskiego, który znajdował się na progu swego domostwa. Porażeniu uległa żona denata i sasiadka, które znajdowały się w chwili uderzenia gromu opodal. Na miejsce wypadku wezwano natychmiast lekarza, który stwierdził już tylko zgon. Zabity osierocił żonę i 4 starszych dzieci.

Druga fala burzy przeszła nad miastem następnego dnia rano.

Wskutek ulewy w Mogilnie ulicami Bankową i Aleją płynęły ogromne strugi wody, które wyrzłobiły sobie głębokie koryta. W wielu miejscach planty miejskie

zostały zupełnie zalane.

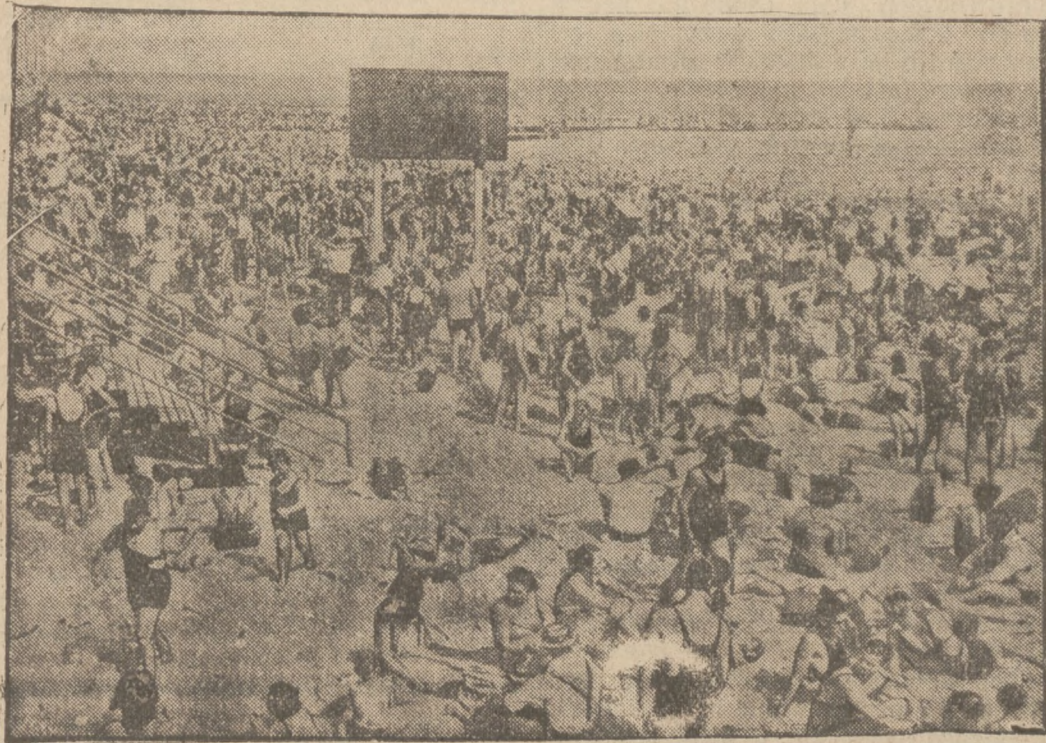
Największe szkody ulewa wyrządziła w ogrodzie hotelu Monopol, gdzie pod

myśla grube mury ogrodzenie, które na przestrzeni 20 metrów runęło,

łamając kilka drzewek.

Mur uległ kompletnemu zniszczeniu. Donoszą nam z dalszych okolic, że ulewa wyrządziła poważne szkody na polach, na których częściowo spływały ziemniaki i warzywa. Ulewy podobnej do ostatniej, mieszkańcy Mogilna dawno nie pamiętają.

MILJON LUDZI NA PLAŻY.

Podczas jednego z upalnych dni na plaży nowojorskiej w Coney Island za notowano 1 milion kąpiących się. Re kord łeśce amerykański.

Waluty dewizy i akcje na giełdzie warszawskiej.

DEWIZY — NIEJEDNOLICIE.

Zebrań giełdy pieniężnej cechował nastrój zmienny, obroty były ożywione.

PAPIERY PROCENTOWE.

Premjowa Pożyczka Inwestycyjna 117,00; Państw. Pożyczka Konwersyjna 63,00; Pożyczka Stabilizacyjna 1927 r. 67,63; Listy Zastawne Banku Rolnego 83,25; Listy Zastawne Banku Rolnego 94,00; Listy Zastawne Banku Gosp. Kraj. II em. 83,25; List Zast. Banku Gosp. Kraj. I em. 94,00; Obligacje Komunalne Banku Gosp. Kraj. II em. 83,25; Obligacje Komunalne Banku Gosp. Kraj. I em. 94,00; Listy

Zast. T-wa Kred. Przem. Polsk 75,50; Listy Zast. Tow. Kr. Ziemi. w Warszawie 47,50; Listy Zast. Tow. Kr. Z. w Warszawie 1928 r. 47,25; Listy Zast. Tow. Kred. Ziemi. w Warszawie 43,25; Listy Zast. T. Kr. m. Warszawy 1933 r. 57,75.

SLABSZĄ TENDENCJĄ DLA AKCYJ.

Na zebraniu giełdy akcyjnej ruch był średni, kursy zmniejszały.

AKCJE.

Bank Polski 85,50; Lilpop 9,55. Starachowice 10,70.

GIEŁDA ZBOŻOWA
WARSZAWSKA I POZNAŃSKA.

Warszawa, 26. 7. Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowo-Towarowej, kursy ustalone na podstawie cen giełdowych: żyto stare i nowe 15,00—15,50; pszenica jednolita 19,50—20,00; mak miebieski 50,00—53,00; mąka pszenna gat. I lit. B 0-45 proc. 34—36; mąka żytnia I gat. 0-55 proc. 24,00—25,00; razowa 17,50—18,50;

Poznań, 26. 7. Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu. Kursy ustalone na podstawie cen tranzakcyjnych: żyto stare i nowe zdadne do przemiału 15,60; Kursy ustalone na podstawie cen orient.: żyto stare i nowe zdadne do przemiału 15,75—16,00; pszenica 20,00—20,25; mąka żytnia I gat. 0-55 proc. 22,75—23,75; razowa 0-95 proc. 18,75—19,75; mąka pszenna I gat. lit. A 20 proc. 34,00—37,00

PRODUKCJA W PRZEMYSŁE MINERALNYM.

Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego, produkcja w przemyśle mineralnym w ciągu pierwszych pięciu miesięcy roku bieżącego przedstawiała się następująco: porcelana stołowa 920 tonn wartości 2.253.000 zł., porcelana elektro-techniczna 317 tonn wartości 567.000 zł., szkło taflowe 5028 tonn wartości 2.344.000 zł., szkło butelkowe 15.141 tonn wartości 7.592.000 zł. (w tem monopolowe 9848 tonn wartości 4.812.000 zł.), szkło stołowe - galanterijne 3674 tonn wartości 3.714.000 zł.

HOTELE TYLKO DLA KOBIET.

W roku 1924 założyły odważne i przedsiębiorcze Amerykanki hotel dla kobiet w Nowym Jorku. Dziś posiada już Nowy Jork sześć takich hoteli, które doskonale prosperują. Na część klienteli tych hotelów składają się starające się o rozwód panie. Mezzyznom wstęp jest wzbroniony nawet do tali restauracyjnej.

Ale nie tylko Nowy Jork, lecz wślad za nim Boston, Chicago, Hollywood podudowały takie hotele. Za przykładem Ameryki poszedł Paryż, gdzie spółka finansowa wyłączenie z kobiet złożona urządziła taki hotel niewieści o 126 pokojach na bulwarze Sebastopol. Z potrzeby, wygod, czy też idąc za popędem snobizmu, paryżanki frekwentują dość licznie ów hotel, który stał się rychło ulubionym tematem dowcipów i żartów na łamach tygodników satyrycznych.

YVES PASCAL.

Dzieci.

— Wiozła dziś żółtą suknię — rzekł Wicis.

— Naturalnie — potwierdziła Lusja — bo jest jej w niej najbardziej do twarzy.

— Najbardziej do twarzy — mamrotał Janek, który liczył siedem lat i jak echo powtarzał słowa starszego rodzeństwa.

— I jakże ma dziś ładne uczesanie — zachwycił się jeszcze Wicis.

— Nie dziwne! Ondulacja trwała...

— Tr-tr - - - trw - - - la - - -

Starsze rodzeństwo zgodnie nazwało małego braciszka papugą. Uderzenie młotka zapędziło jego kulę na drugi koniec plaży krokietowej. Oboje starszych dzieci obojętnie spojrzeli na kłopotliwego — korszami — dzielnymi panami gry. Od nich zależało przeszkadzać grze skromnego partnera, który spokojnie celował do bramki i usiłował przebrać przez „rubikon”.

W końcu znudzona grą Lusja oparła ręce na rękojeści młotka, jak zmęczony robotnik na łopacie. Zdala przyglądała się swej młodej matce, ubranej w żółtą suknię i siedzącej na trawie przy stole nakrytym do herbaty. Falbanki jej sukni układały się jak listki kwiatów, a czarne włosy kładły w słon.

— To się wystroili dopiero!

W tym momencie dziewczynki już przebiegały za zdrowie kółeczka, której dwunastoletni brat jej nie odróżniał jeszcze.

— Było jej chyba dobrze z nami tylko, nie wiem, co przyszło jej do głowy wyjść samą powtórnie!

— Spójrz! spójrz! — szepnęli chłopiec.

— Ustawia pięć foteli!

Jednakowa myśl wzruszyła oboje rodzeństwa, napędzając łzy do oczu. Pięć krzesel! Tworzyła się ponownie liczba, która stanowiła ich cyfrę rodzinną, i znowu

w pięcioro zasiada dookoła stołu... w domu... w aucie...

— Nie wiem, dlaczego nie chciała nam powiedzieć, kto to jest?

Siostra jego zaśmiała się ironicznie:

— Dlaczego? Jest to bardzo proste: chce nam zrobić niespodziankę! Za chwilę zjawi się, i przyniesie go w całej jego wspaniałości! Przyjdzie ze skromną miną, z kwiatami w ręku. Aby zrobić mamie przyjemność, powie że „Lusja jest „uroczą”, a chłopcy „niesłychanie inteligentni”. A na zakończenie numeru poprosi nas, byśmy

— No, na to się nie zgodzę.

— Ani ja!

— Ani ja! — szepnął Janek — papuga, nie narażając się tym razem na drwiny. Po rzucili młotki krokietowe i usiedli w wysokiej trawie w cieniu kasztanów. Już opadły kasztany z drzew, a słońce, bardziej żółte, zwiastowało koniec wakacji. Nagła melancholia ogarnęła serca dzieci. Przypomniała im się szkoła, do której wkrótce trzeba było powrócić... Myśleli wszyscy troje o ogrodzie, który opustoszy jesień, o zimie, gdy ktoś obcy zamieszka z nimi pod jednym dachem...

— Trudno zrozumieć, że ktoś, co miał takiego męża, jak nasz ojciec...

Dziewczynka nie dokończyła, żalownie kiwając głową, z rozpaczą na twarzy. Wydało jej się, że ojciec — nieboszczyk całym swym ciężarem oparł się nagle na jej ramionach. Nie, nie zdoła ona nigdy zapomocą słów wskrzesić niezapomnianego obrazu pięknego, ciemnowłosego mężczyzny o rozgorączkowanych oczach. Z pewnością nikt nie pamiętał go tak dobrze, jak ona... Wicis miał zaledwie osiem lat, gdy umarł ojciec, a Janek — trzy. Nawet nie pamiętała go za pewne tak dobrze, jak ona piękna matka, która teraz niespokojnie krążyła po tarasie, podobna do żółtej róży, którą porusza wiatr...

Jak w okresie szkarlatyny, gdy miała

malignę, Lusja zaczęła pleść bez tchu: nie, nikt nigdy nie zastąpi tego, któremu zawdzięczali wszystko — chleb i ubranie, zabawki i rozrywki, nawet ten dom na letnisko, który zbudował sam. Jego zawód architekta zdawał się pokrewny z magią. Rozkładał błękitny papier, pokryty białymi liniami, a następnie ukazywał oczom ludzi mury wydobywające się z ziemi, stopnie, balkon... I pewnego dnia w związku z kreślonymi rysunkami na papierze powstawał bądź dom, bądź most, czy też wieżycy kościoła...

W gruncie rzeczy dziecko, pozbawione bezstronności, wywyższało ojca, chcąc wierzyć w jego geniusz.

Znienacka Wicis odwrócił się do niej:

— Namysł się tylko — rzekł do siostry — kto to być może? Któregoś dnia wychwalała jego piękny głos... Może to jaki aktor?

Lusia nie myślała tego... przypuszczała raczej, że chodziło o jakiegoś uczonego lub pisarza, ponieważ matka przy każdej okazji wspominała jego kulturę i inteligencję.

W rzeczywistości chodziło dzieciom o to, by miejsce, opróżnione przez ojca, zajęte było przez człowieka jak najgodniejszego. Postanowiły nie kochać nieznajomego, ale pragnęły przynajmniej móc podziwiać go.

— Może to król hiszpański? — odezwał się Janek.

— Głupi jesteście! Król hiszpański jest żonaty.

Starsze dzieci protestowały już tylko dla formy. Nawet gdyby w tej chwili spoza wysokich zarośli wyłonił się monarcha, ocenili by go tylko według zdolności zbudowania wili w stylu anglo-normandzkim. — „Licz się trzeba z „rozbójnikami”, mój panie, którzy jak kulę potoczą ciebie do wszystkich djabłów. Wracaj, skądżeś przyszedł!”

Gest matki, która obu rękoma chwyciła się za serce, jak istota zraniona znienacka, ostrzegł ich, że ktoś zadzwonił do furtki ogrodu. Dzieci ukryły się w trawie, by swo-

bodniej śledzić intruza, lecz nawet rozradowały się jednomyślnie:

— Co za szczęśliwy pomysł! Zaprosiła także p. Duranda.

Był to ich sąsiad, nieśmiały blondyn, którego wszyscy troje znali oddawna. Spowodu dzisiejszej uroczystości porzucił zwykły, trochę nonszalancki strój letnika, i ubrał się w żakiet i elegancko odprasowane spodnie.

— Trzeba będzie przystąpić do stołu szóste krzesło — zauważył Wicis.

Każde z dzieci uniosło w górę młotek krokietowy, gotując się do napaści na ulubionego gościa i wykonania tańca Indian, jakim witaly go zawsze.

Już miały rzucić się na p. Duranda, lecz uprzedziła ich, żółta suknia matki... Falbanki i szerokie rękawy spłynęły na żakiet sąsiada, który z miłym zażenowaniem i czułym przerażeniem objął ją ramieniem wobec zdumionej trójki dzieci.

— No i cóż, „korsarze - rozbójnicy”, gdzież ten ojciec wspaniały, którego wy-magaliście dla siebie? Gdzież dziecięca wszechmoc, zdolna rozpędzić, jak kule krokietowe, żakiet w jedną stronę, żółtą suknię — w drugą?

Zdumieni i wściekli, wszyscy troje nara-dzali się wzrokiem.

— To poczyw typ w gruncie rzeczy — ośmielił się szepnąć mały Janek.

Dzieci w milczeniu odrzuciły młotki: poczyw typ niewątpliwie, trochę „cieple kluski” i oczywiście żaden słynny architekt...

W oddali złączona para czekała na sąd dzieci.

Po opadnięciu pierwszych porywów, wściekłości dzieci przeczuli tajemną siłę uczucia, które wpłynęło na wybór matki. Lusja pierwsza zawołała radośnie:

— Biegnijmy!

I wszyscy troje pobiegli rzucić się w objęcia dobrego przyjaciela.

Hum. L. M.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2,50, zagranicą zł. 5,50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 600 pół strony zł. 325 1mm, wiersz 1 łamowy opisowy zł. 250 specjalnie 1.50. reklamy 60 gr. drobne 15 groszy za wyraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej!